

Årsrapport 2011

Innhold

RÅDMANNENS FORORD	3
SAMFUNNSRESULTATER	4
Demografi	4
Samfunnsmåltavler.....	5
ØKONOMISK RESULTAT	16
Måltavle økonomi	16
Økonomisk oversikt drift	16
Netto driftsresultat.....	17
Frie inntekter og finansielle poster.....	18
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter.....	19
Spesifikasjon av driftsinntekter og driftsutgifter.....	20
Økonomisk resultat per kommuneområde	21
Investeringsregnskapet	22
Fondsbeholdninger	23
MEDARBEIDERRESULTATER	25
Måltavle medarbeider.....	25
Rekruttering og omstilling	25
Inkluderende arbeidsliv	26
Medarbeiderundersøkelsen.....	27
Skader, nestenulykker og trusler	28
Uønsket deltid	28
Medarbeidersamtaler	29
Kompetanseutvikling	29
Lærlinger og kvalifisering til fagarbeider	29
Likestilling og mangfold	30
KOMMUNEOMRÅDE HELSE OG SOSIAL	33
Økonomi.....	33
Måltavler	34
Strategiske prosesser	36
KOMMUNEOMRÅDE OPPVEKST	39
Økonomi.....	39
Måltavler	40
Strategiske prosesser	41
KOMMUNEOMRÅDE SAMFUNN, ØKONOMI OG KULTUR	44
Økonomi.....	44
Måltavler	45
Strategiske prosesser	45

KOMMUNEOMRÅDE HR	51
Økonomi.....	51
Brukerresultater.....	51
Strategiske prosesser	54
KOMMUNEOMRÅDE TEKNISK	55
Økonomi.....	55
Måltavler	56
Strategiske prosesser	57
VEDLEGG	60
Investeringsoversikt	60

Rådmannens forord

2011 ble et dramatisk og vondt år for Norge. Hendelsene 22. juli medførte lidelse, sorg og frykt. Sarpsborg ble også sterkt rammet ved at tre unge mennesker fra vår kommune ble drept, mens andre ble skadet.

Den type hendelser setter både storsamfunn og lokalsamfunn på prøve. Sarpsborg kommune har fått positiv respons på måten vårt hjelpeapparat har fungert siden den tragiske hendelsen fant sted. Det er godt å vite at dette har vært til hjelp for innbyggere i en ubeskrivelig tung situasjon. Og det er godt å vite at apparatet fungerer når en krise inntreffer.

Men det hindrer ikke at mange mennesker fortsatt lider som følge av hendelsene på Utøya. Kommunen og lokalsamfunnet Sarpsborg har fortsatt en jobb å gjøre for å ta best mulig vare på dem.

Samtidig skal vi glede oss over det positive som har skjedd i Sarpsborg-samfunnet i 2011. Det er gledelig for framtiden at antall medlemmer i lag og foreninger som organiserer barn og unge har økt. Det er gledelig at arbeidsledigheten er lav. Det er gledelig at kriminaliteten har gått ned. Og det er gledelig at befolkningen i Sarpsborg øker, ikke bare takket være innflytting, men også et merkbart fødselsoverskudd.

Inspira, vitensenteret på Grålum, ble åpnet i 2011. Det har vært et stort løft for Sarpsborg kommune, et løft vi håper skal gi mye tilbake til lokalsamfunnet på lengre sikt. Et nytt torg og et nytt sykehjem på Haugvoll ble også innviet i året som nå er tilbakelagt. Sarpsborg kommune har også lansert nye nettsider, som et ledd i arbeidet med å bedre servicen til innbyggerne.

En annen god nyhet for Sarpsborgs innbyggere er at kommunens regnskap viser et overskudd på 70 millioner kroner. Det indikerer at kommunen har håndtert krevende omstillinger på en god måte.

Samtidig er det såkalte netto driftsresultatet beskjedent, noe som forteller at det må jobbes intenst med å få driftsutgiftene ytterligere ned. Det behovet forsterkes av et stort investeringsbehov og økende gjeld.

Innsparingene Sarpsborg kommune har gjennomført de siste årene har etter rådmannens oppfatning ikke medført noen vesentlig svekkelse av tjenestetilbudet. Prosjektet "Nye Handlingsrom", som er gjennomført i 2011, gir grunnlag for fortsatt omstilling der kvaliteten ivaretas samtidig som store besparelser hentes ut. Det er nødvendig for at Sarpsborg skal være en god kommune å bo i også i årene som kommer.

Jeg vil takke ledere, medarbeidere, tillitsvalgte og folkevalgte for innsatsen i 2011. Jeg vil også takke innbyggerne for positivt engasjement, noe vi særlig fikk se i den vonde tiden etter 22. juli.

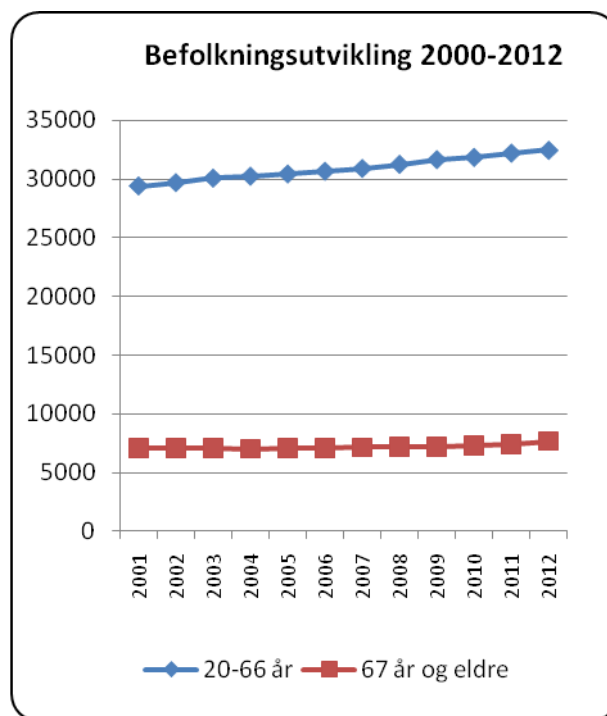
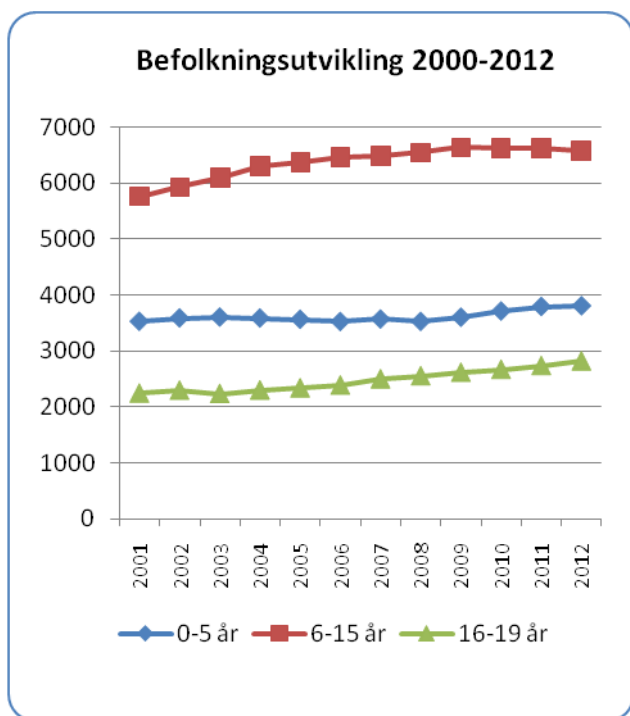
Sarpsborg, mars 2012

Unni Skaar
Rådmann

Samfunnsresultater

Demografi

Sarpsborg - Folkemengde 1. januar og endringer i kalenderåret (Kilde SSB)				
	Folkemengde 1. januar	Fødselsoverskudd i kalenderåret	Nettoinnflytting i kalenderåret	Folketilvekst i kalenderåret
2000	47447	-17	561	546
2001	47993	79	482	562
2002	48555	44	454	489
2003	49044	13	366	379
2004	49423	-12	352	330
2005	49753	31	327	362
2006	50115	98	390	478
2007	50593	46	422	460
2008	51053	147	512	670
2009	51723	171	264	436
2010	52159	67	594	646
2011	52805	100	423	528
2012	53333			

Sarpsborg har hatt en betydelig befolkningsvekst over en årrekke. Veksten de senere årene skyldes i hovedsak tilflytting, særlig fra ikke-vestlige land. De fire siste årene har også relativt store fødselsoverskudd bidratt til befolkningsveksten. Andel eldre over 80 år er høyere enn landsgjennomsnittet.

Samfunnsmåltavler

Samfunnsmåltavle – IDENTITET

Visjon: Sarpsborg skal være en foregangskommune når det gjelder oppvekstvilkår for barn og unge

Overordnet mål: I 2020 er folk stolte av å være fra Sarpsborg og kommunen har et positivt omdømme

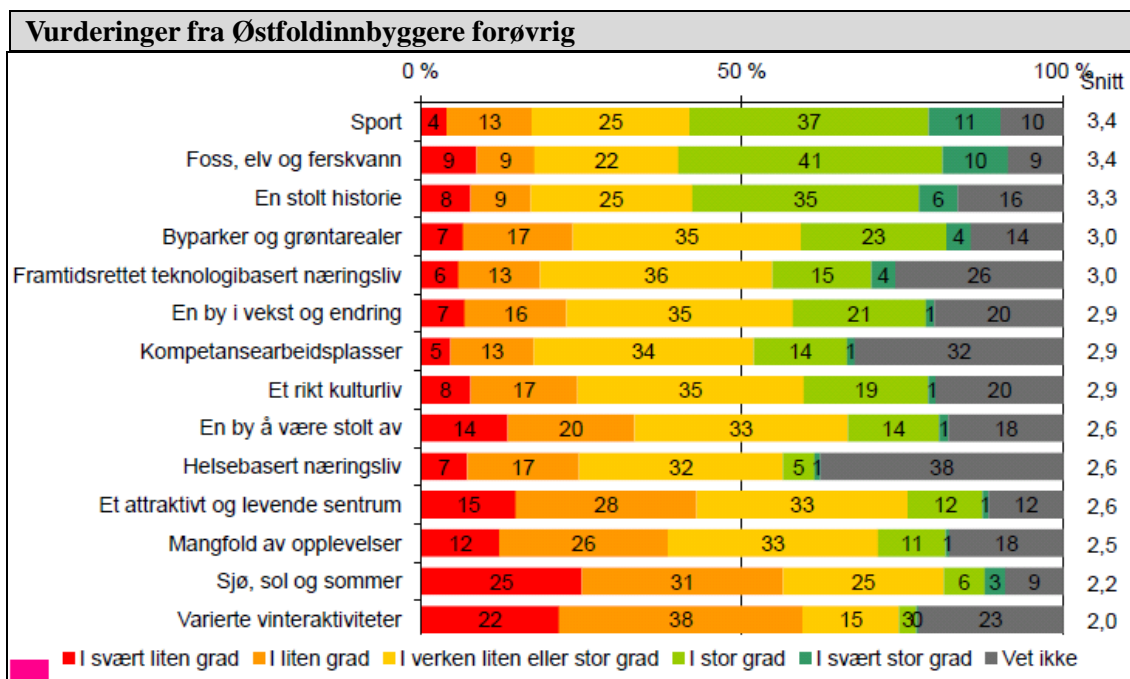
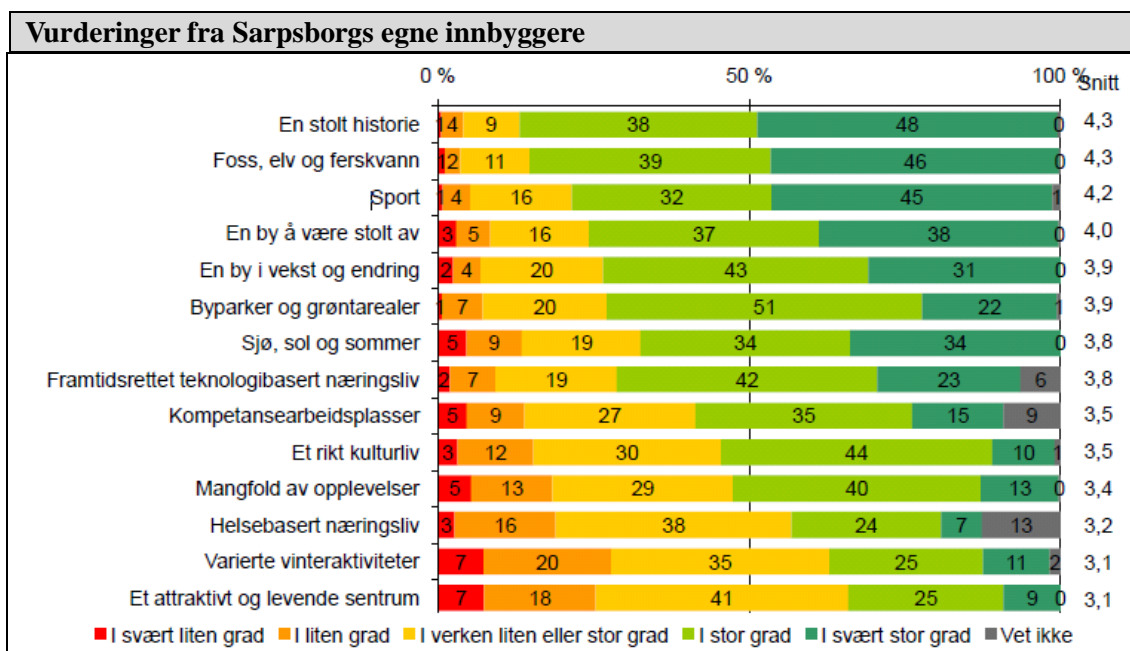
Mål 2011 – 2014	Måleindikatorer	Målemetode	Viktige tiltak og prosjekter i handlingsplan 2011-2014
Sarpsborg kommune skal ha et godt omdømme og innbyggere som er stolte av kommunen	Omdømme internt (egen identitet) Omdømme eksternt	Omdømmeundersøkelse i Sarpsborg Evt. sentrale undersøkelser	Tusenårsjubileet Opprustning av sentrum. Ferdigstille torget. Detaljprosjektere gågata Olavsdagene Melodi Grand Prix Nytt bibliotek og kulturhus utredet. Utarbeide kommunedelplan for kommunikasjon. Videreutvikle internettløsningene
Sarpsborg kommune skal ha engasjerte innbyggere	Deltakelse i frivillighetsarbeid Deltakelse i nærmiljø	Omdømmeundersøkelse i Sarpsborg Evt. innrapporterte data til kommunen	Frivillighetsmelding Div. støtteordninger til frivillige organisasjoner
Kommunens fortrinn og attraksjoner skal profileres	Innbyggernes egen oppfatning Besøkstall til attraksjoner i kommunen	Evt. omdømmeundersøkelse i Sarpsborg Evt. innrapporterte besøkstall Olavsdagene, Solbergtårnet, Solli Bruk m.fl.	Følge opp og rullere kommunedelplan for kulturminner. Oppdatere skilting. Science Center Forvaltningsplan for Øketangen og Høysandområdet

Resultater

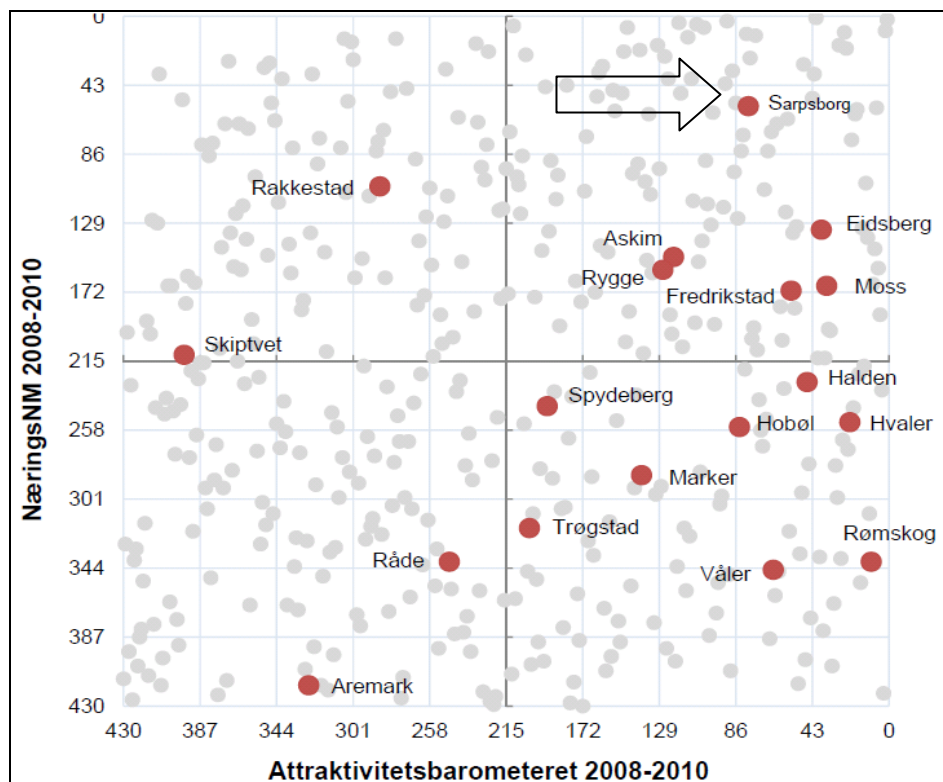
TNS Gallup har på oppdrag fra Sarpsborg kommune gjennomført en identitets- og omdømmeundersøkelse rettet mot innbyggere i Sarpsborg kommune og innbyggere i fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold. Resultatene er på en skala fra 1 til 5 der 5 er best score.

Undersøkelsen viser at Sarpsborgs egne innbyggere forbinder byen sin aller mest med en stolt historie, foss, elv og ferskvann, sport, sjø, sol og sommer og en by å være stolt av. Identiteten er imidlertid i liten grad knyttet til et variert kultur- og uteliv, når kultur defineres som kulturtilbud ut over museum, kirker og fortidsminner. Hele 95 prosent av innbyggerne i Sarpsborg har et godt eller svært godt inntrykk av byen.

Innbyggere i Østfold for øvrig forbinder også Sarpsborg i første rekke med sport, foss, elv og ferskvann og en stolt historie, men de oppfatter også Sarpsborg som en industriby (preget av Borregård) med dårlig lukt og rot i bystrukturen. Sarpsborgs oppfattes også som en relativt anonym by og denne oppfatningen samsvarer med resultater fra tidligere undersøkelser.

I det nye Attraktivitetsbarometeret / Nærings NM ser man på tre ulike typer flyttestrømmer; innvandring fra utlandet, innenlands flytting av innvandrerbefolkningen og innenlands flytting av andre, det vil si de uten innvandringsbakgrunn. (Telemarksforskning 2011)

Kilde: Telemarksforskning 2011

Sarpsborg er den kommunen som gjør det best samlet sett i Østfold og er nærmest det øvre høyre hjørnet. Sarpsborg er nummer 56 av 430 kommuner i Nærings NM for de tre siste årene, og nummer 79 på Attraktivitetsbarometeret. Kommuner som Askim, Eidsberg, Rygge, Fredrikstad og Moss er også kommuner som er over middels både i Nærings NM og på Attraktivitetsbarometeret.

Når det gjelder innbyggerresultater vises til årsrapport 2010 om *engasjerte innbyggere* (innbyggerundersøkelsen 2009). Innbyggerundersøkelse er ikke gjennomført i 2011.

Samfunnsmåltavle – LEVEKÅR

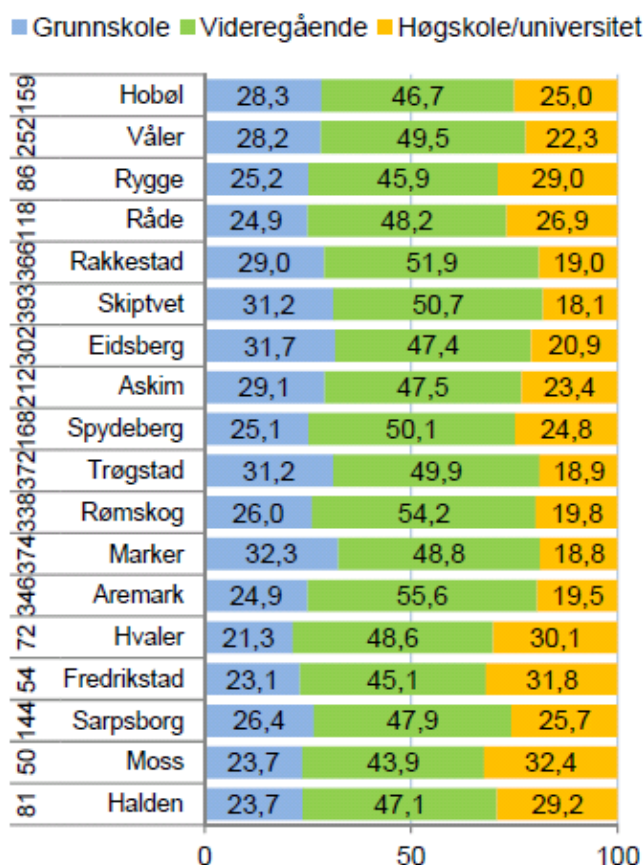
Visjon: Sarpsborg skal være en foregangskommune når det gjelder oppvekstvilkår for barn og unge

Overordnet mål: I 2020 oppleves Sarpsborg som en av landets beste bykommuner å leve i for barn og unge og eldre lever et trygt og verdig liv

Mål 2011 – 2014	Måleindikatorer	Målemetode	Viktige tiltak og prosjekter i handlingsplan 2011-2014
Sarpsborg skal ha en skole som motiverer for læring	Barn og unge mestrer Utviklende læringsmiljø	Elevundersøkelser Nasjonale prøver Fullføring av videregående skole Andel som tar høyere utdanning	Bygging av ny sentrumsskole. Oppfølging av oppvekst- og utdanningspolitisk plattform og plan for utdanningsvalg. Utarbeide plan for kvalitetsutvikling av SFO og kommunedelplan for skolekapasitet.
Det skal legges vekt på forebyggende og helsefremmende arbeid overfor barn og unge	Helseindikatorer Sosiale indikatorer Barn i organiserte aktiviteter	Levekårsstatistikk Brukerundersøkelser Evt. helse- og sosialundersøkelse i regi av Østfoldhelse. Antall barn i kulturskolen, innrapporterte medlemstall fra foreninger	Utarbeide og følge opp levekårskartlegging på sonenivå. Revidere og følge opp kommunedelplan for fysisk aktivitet og kommunedelplan for kultur.
Sarpsborg kommune skal ha god omsorg og inkludering	Opplevd kvalitet. Kvalitetsforskrift er oppfylt Omsorg og nærhet i lokalmiljøet	Brukerundersøkelser Tjenesterapportering Evt. helse- og sosialundersøkelse i regi av Østfoldhelse	Utarbeide Felles plan for universell utforming. Etablere 48 nye boliger i bofellesskap og 32 sykehjemsplasser på Valaskjold. Forprosjektering av 82 nye omsorgsboliger i bofellesskap. Etablere bo- og aktivitetstiltak for personer med psykisk utviklingshemning og autisme. Iverksette prioriterte tiltak i handlingsplan for integrering og inkludering. Tiltaksplan ”Samlet mot vold i nære relasjoner” iverksettes. Rullering av boligsosial handlingsplan. Vedta handlingsplan for forebyggende helse. Utarbeide styringsdokument for opplæring og kompetanse i helse og omsorg.

Resultater

Utdanningsnivået i Sarpsborg og Østfold

Moss og Fredrikstad har høyest andel høyere utdannede i den sysselsatte befolkningen av kommunene i Østfold, fulgt av Hvaler. De har alle over 30 prosent med høyere utdanning. Sarpsborgs befolkning er lavest utdannet av byene i Østfold.

Kilde: Telemarksforskning 2011

Folkehelseprofil for Sarpsborg, noen hovedtrekk (Folkehelseinstituttet 2011):

Befolkning

- Forventet levealder for menn er lavere enn landsgjennomsnittet.

Levekår

- Flere personer har grunnskole som høyeste utdanning sammenlignet med landet forøvrig.
- Andelen personer i husholdninger med lav inntekt er høyere enn i landet forøvrig.
- Arbeidsledigheten er høyere enn landsgjennomsnittet.
- Andel uføretrygdete under 45 år er høyere enn i landet forøvrig.

Miljø

- Flere personer legges inn på sykehus for personskader etter ulykker sammenlignet med resten av landet.

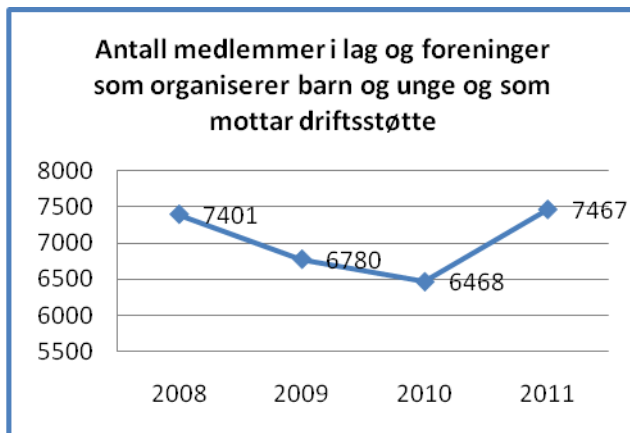
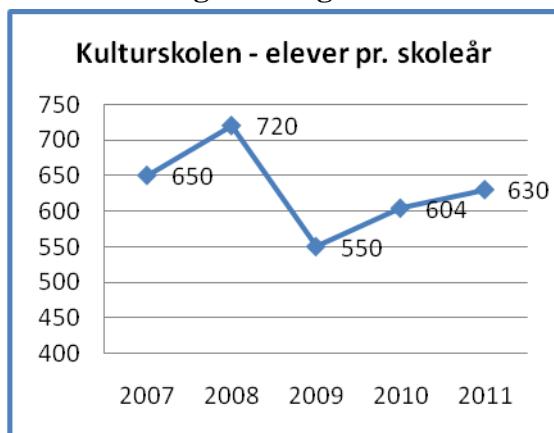
Skole

- Andelen 5.-klassinger på laveste mestringsnivå i lesing er høyere enn i landet for øvrig.
- Færre fullfører videregående skole enn det som er vanlig i landet forøvrig.

Helse og sykdom

- Flere personer bruker legemidler mot psykiske lidelser, som blant annet angst og depresjon, sammenlignet med resten av landet.
- KOLS og astma hos voksne ser ut til å være mer utbredt enn ellers i landet, basert på bruk av legemidler (45-74 år).
- Utbredelsen av type 2-diabetes, målt ved bruk av legemidler, ser ut til å være høyere enn ellers i landet (30-74 år).

Kulturskole og foreningsdeltakelse

Kulturskolen har en positiv utvikling i antall elever. Elevtallet har variert mellom 600 og 700 de siste seks årene. Den samme positive utviklingen ser man også i lag og foreninger som aktiviserer barn og unge. I 2011 var det en markant oppgang i medlemstallet fra 2010. Det er kun de barne- og ungdomsorganisasjonene som søker kommunen om driftsstøtte som er med i figuren. Figuren viser derfor ikke et fullstendig bilde av medlemssituasjonen. Ikke alle barne- og ungdomsorganisasjoner søker om driftsstøtte.

Kriminalitet (Kilde Sarpsborg politistasjon)

	Forbrytelser			Forseelser		
	2010	2011	Endring 2010-2011	2010	2011	Endring 2010-2011
Nasjonalt	285.108	276.753	-2,9 %	126.084	117.023	-7,3 %
Østfold	13.912	13.887	-0,2 %	6.698	6.400	-4,4 %
Sarpsborg	3.165	3.048	-3,7 %	1.576	1.402	-11 %

Kriminalitetsstatistikken viser nedgang i både forbrytelser og forseelser i Sarpsborg, Østfold og nasjonalt. Den prosentvise nedgangen vært størst i Sarpsborg.

Antall legemsfornærmelser og legemsbeskadigelser i Sarpsborg sentrum relatert til utelivet (fredag, lørdag og søndag, mellom kl. 21.00 - 04.00) har gått opp fra 31 til 39 og det er en økning på 25 %.

Vold utøves i de fleste tilfeller utenfor utesteder.

Statistikken viser antall registrerte anmeldelser i 2010 og 2011.

Når det gjelder innbyggerresultater vises til årsrapport 2010 om *opplevd kvalitet* (innbyggerundersøkelsen 2009).

Samfunnsmåltavle – NÆRINGS LIV, ARBEID, KOMPETANSE

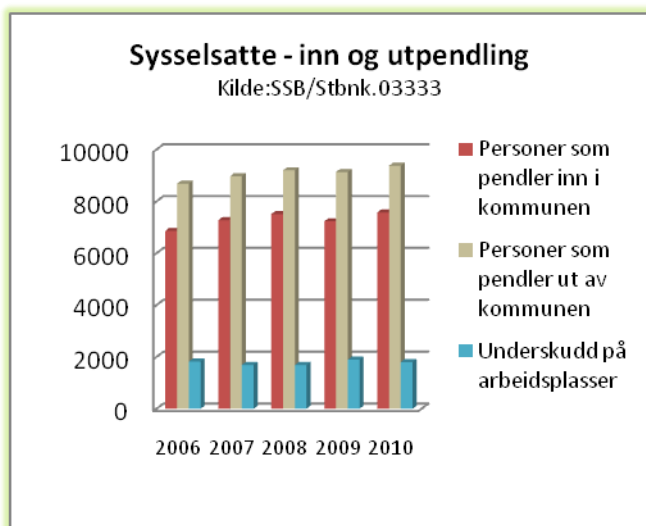
Visjon: Sarpsborg skal være en foregangskommune når det gjelder oppvekstvilkår for barn og unge

Overordnet mål: I 2020 har Sarpsborg kommune et allsidig, konkurransedyktig næringsliv med høy kompetanse og spennende jobbmuligheter

Mål 2011 – 2014	Måleindikatorer	Målemetode	Viktige tiltak og prosjekter i handlingsplan 2011-2014
Sarpsborg kommune skal satse på kunnskaps-teknologi og kulturbasert næring.	Andel kunnskapsbedrifter Utdanningsnivå Arbeidsledighets- og sysselsettings-statistikk	Bransjestatistikk Offentlig statistikk	Science Center. Utrede og realisere muligheter som følge av nytt sykehus på Kalnes. Strategier for samarbeid med private.
Infrastruktur og miljø. Kommunikasjons-løsningene skal tilfredsstillende næringslivets behov og samtidig være skånsomme mot miljøet	Andel kollektivtrafikk Antall ulykker Luftforurensing	Trafikk- og ulykkesstatistikk Lokale målinger CO ² -regnskap Klimakvoter	Belønningsordning – utarbeide søknad Oppfølging av KV – forberede og starte innføring av bypakke. Følge opp trasevalg for dobbeltsporet jernbane og stasjonslokalisering i arealplaner. Framtidsbyen Sarpsborg – iverksette prioriterte tiltak. Vedta og følge opp klima- og energiplan. Følge opp Trafikksikkerhetsplan. Hovedveinett gang- og sykkelveier – reguleringsplaner er vedtatt og prioriterte tiltak iverksatt. Overvåking av lokal luftkvalitet. Støykartlegging.
Kommunen skal tilby og tilrettelegge konkurransedyktige bo- og næringsarealer	Tilrettelegging av bo- og næringsareal	Næringsstatistikk Bolig- og befolkningsstatistikk Arealregnskap	Utrede og realisere muligheter ved etablering av nytt sykehus på Kalnes. Helhetlig boligpolitikk. Revidert arealplan og sentrumsplan vedtas.

Resultater

Tall fra Østfold Analyse 2009 viser at det er et arbeidsmarkedsunderskudd innenfor både høyskoleyrker og akademiske yrker i Nedre Glommaregionen. Det betyr at det er et klart underskudd på arbeidsplasser som krever høyere utdanning. Innenfor naturvitenskaplige og tekniske fag er sysselsettingsunderskuddet størst. Det er imidlertid overskudd på arbeidsplasser innenfor helse- og sosialfag.

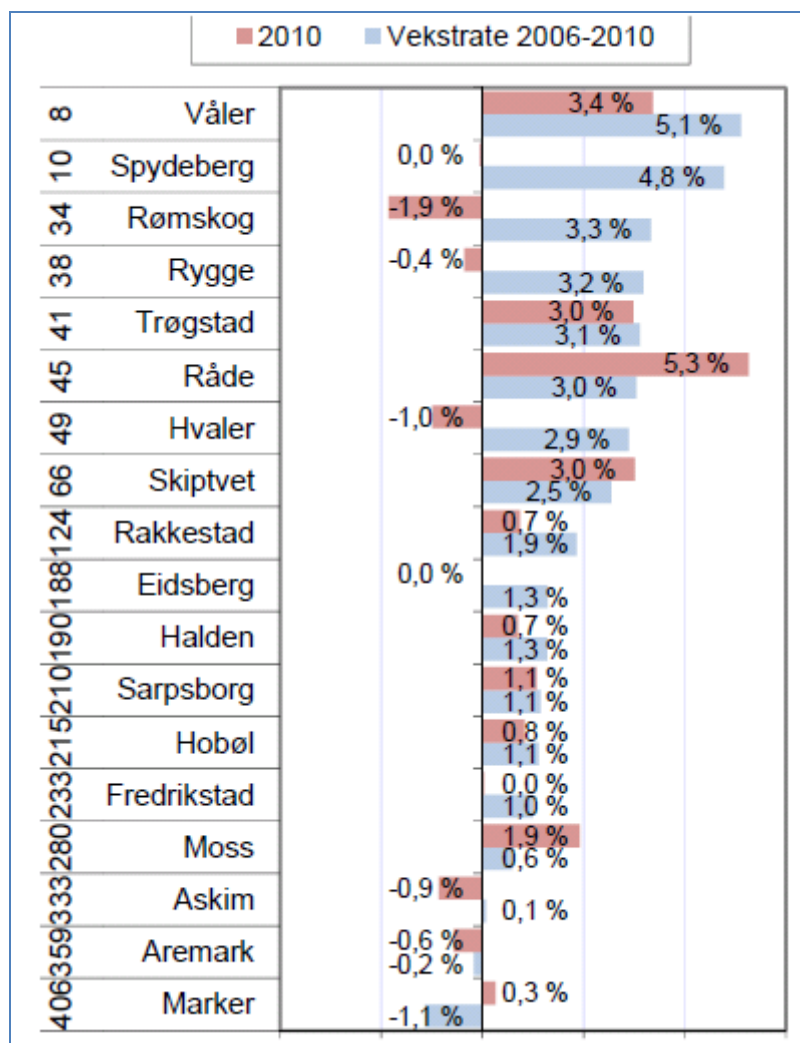
Merknad:

Sarpsborg har større utpendling enn innpendling. Det betyr at Sarpsborg har underskudd på arbeidsplasser. Underskuddet ble redusert med ca 100 fra 2009 til 2010.

I 2010 var det ca. 7600 personer som pendlet inn til Sarpsborg, mens det var ca. 9400 sarpinger av totalt 24.700 sysselsatte som pendlet ut av kommunen.

Over 5 år ser vi en tendens til at flere pendler ut, men også at flere pendler inn.

Arbeidsplasser i kommunene

Arbeidsplassstatistikken for kommunene har ofte ganske store prosentvise utslag for enkeltår, og det er dermed best å se utviklingen over noe tid. I figuren er kommunene rangert etter årlig vekstrate de siste fem årene. Tall til venstre viser rangering blant 430 kommuner.

Sarpsborg har hatt en svak vekst i arbeidsplasser og er rangert som nr 210.

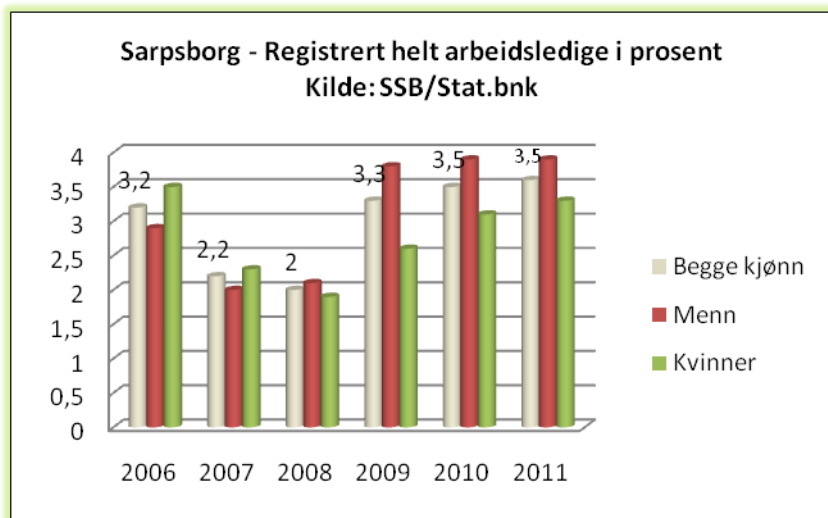
Kilde: Telemarksforskning 2011, Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet – Østfold

Etableringsfrekvens i regionene 2000-2010		
Regioner på Østlandet	Østfoldkommuner	
4 Oslo	13 Rygge	På landsbasis er det Trondheimsregionen, Bergen og Kristiansandregionen som kommer best ut når det gjelder nyetableringer.
4 Øvre Romerike	23 Hobøl	
4 Nedre Romerike	33 Marker	
9 Akershus Vest	64 Fredrikstad	Oslo, Øvre og Nedre Romerike deler fjerdeplassen på etableringsindeksen 2010.
12 Nedre Glomma	77 Skiptvet	
14 Mosseregionen	106 Våler	Nedre Glomma kommer på en 12. plass.
15 Follo	109 Sarpsborg	
32 Halden	149 Halden	Nær det gjelder kommunene er Sarpsborg nr. 109 i landet.
34 Indre Østfold	162 Moss	

Kilde: Telemarksforskning 2011, Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet - Østfold

Næringsstetthet, Østfoldkommuner 2010			
76	Rakkestad	34,6	I Nærings NM er næringslivets relative størrelse den siste indikatoren som måles. Dette måles med antall arbeidsplasser i privat næringsliv som prosent av antall innbyggere. Dette kalles også ”næringsstetthet”. Til venstre vises rangering blant landets 430 kommuner.
95	Moss	33,5	
106	Eidsberg	33,0	
110	Spydeberg	33,0	
146	Sarpsborg	30,7	
156	Fredrikstad	30,4	
164	Rygge	29,9	
175	Halden	29,3	

Kilde: Telemarksforskning 2011, Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet - Østfold

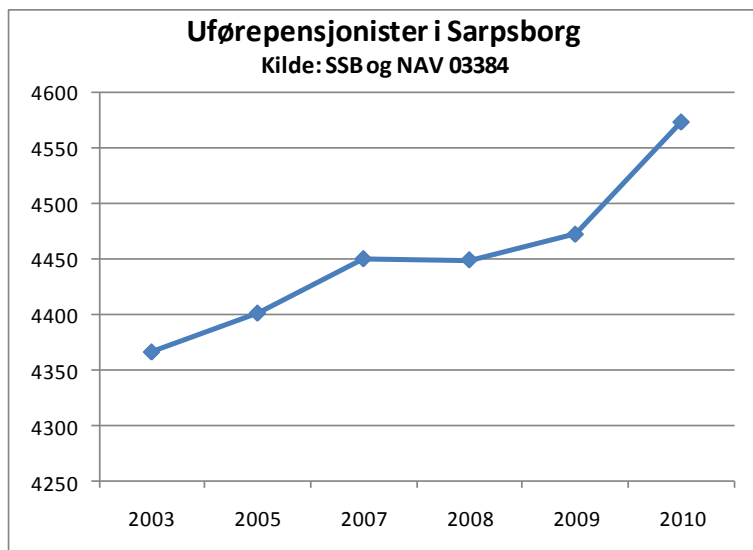

Merknad:

Arbeidsledigheten var fortsatt lav i 2011.

Den er noe høyere blant menn enn kvinner

Antall arbeidsledige 16-24 år (Kilde KOSTRA)								
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
195	200	251	190	98	108	155	205	201

Merknad:
 Antallet uførepensjonister øker betydelig i Sarpsborg fra 2003. En lignende utvikling ser man i Norge som helhet.

Når det gjelder innbyggerresultater vises til årsrapport 2010 om bl.a. *bo- og næringsarealer* og *fornøydhet med luftkvalitet og støynivå* (innbyggerundersøkelsen 2009).

Infrastruktur og miljø

For å møte klimautfordringene og ta et lokalt ansvar deltar Sarpsborg kommune i prosjektet Framtidens byer (2008-2014) som er et samarbeid mellom staten og de 13 største byene i Norge. Kommunen forplikter seg til å fremme en klima- og miljøvennlig byutvikling innenfor følgende fire innsatsområder: Areal- og transport, Energibruk og bygg, Forbruksmønster og avfall og Tilpasning til klimaendringer.

I 2011 inngikk Sarpsborg en 5-årig samarbeidsavtale om areal- og transportplanlegging med Fredrikstad kommune, Østfold fylkeskommune og Statens vegvesen. Målet er blant annet at partene i avtalen skal inngå en 4-årig avtale med staten om belønningsmidler for å redusere personbilbruken og øke andel kollektiv- og gang- sykkelreiser

I 2008 var utgjorde veitrafikken ca. 34 % av det totale klimagassutslippet i Sarpsborg. Veksten i biltrafikk for Østfold var i 2011 på 2,1 %.

Kollektivtrafikk

Glommaringen er ”ryggraden” i bussystemet i nedre Glomma og veksten har vært størst i denne delen av busstilbudet. Glommaringen har 25-30 % av markedet.

Årlig antall passasjerer med alle lokale bussruter i Nedre Glomma og for Glommaringen 2004 – 2010				
År	Sum bussruter i Nedre Glomma		Glommaringen	
	Pass pr år	Vekst %	Pass pr år	Vekst %
2004	3 749 100		614 100	
2005	3 601 900	-3,9	631 200	2,8
2006	3 704 600	2,9	696 500	10,3
2007	3 805 200	2,7	870 600	25,0
2008	3 881 300	2,0	1 025 000	17,7
2009	4 236 500	9,2	1 062 700	3,7
2010	4 157 000	-1,9	1 112 500	4,7
2011	4 354 889	4,8	1 162 275	4,5

Sykkel

Reisevaneundersøkelsen fra 2009 viser at ca. 5 % av reisene foregår med sykkel. Årsdøgntrafikken for syklende (målepunkt Borregaardsbakken) var i 2011 på 264. Dette er en økning på 34 % sammenlignet med 2010. Til sammenligning er årsdøgntrafikken med bil over Sarpsfossen ca. 25 000.

Energiforbruk

Sarpsborg kommune har i flere år arbeidet med energisparing og energieffektivisering. I perioden fra 2008 til 2011 er energiforbruk pr m² i kommunale bygg redusert med 14 % til 177 kwh/år (gradtallskorrigerede tall). Kommunens oljeforbruk ble redusert med ca. 31 000 liter fra 2010 til 2011.

Avfall og gjenvinning

Husholdningene i Sarpsborg produserer stadig større mengder avfall som må tas hånd om. Nedenfor vises hvor mye husholdningsavfall som i 2011 ble samlet inn per innbygger og hvilken behandling det fikk:

Materialgjenvinning:	112 kg	(26,9 %)
Energigjenvinning:	297 kg	(71,4 %)
Deponering:	5 kg	(1,2 %)
Annen behandling:	2 kg	(0,5 %)
Til sammen:	416 kg	

Sarpsborg kommune innførte i 2011 innsamling av plastemballasje. Kommunen driver også aktiv informasjon til kommunens innbyggere og næringsliv om avfallsminimering, gjenbruk og gjenvinning.

Støy og lokal luftkvalitet

De 4 største bykommunene i ytre Østfold har siden mars 2009 samarbeidet om overvåking av lokal luftkvalitet. Målingene viser at luftkvaliteten i mer enn 80 % av tiden er bra. Til tross for dette er det blitt registrert noe dårligere luftkvalitet enn i 2010. Både Sarpsborg og Fredrikstad kommuner er omfattet av krav til å utarbeide planer for å bedre luftkvaliteten. Det er i hovedsak veitrafikk som bidrar med de største utslippene, men også utslipp fra industri kan på enkelte dager bidra vesentlig. Sarpsborg kommune har siden 2006 driftet målestasjon for overvåking av svoveldioksid (SO₂). Målestasjonen er plassert i østre bydel (Vollgata) og skal primært måle bidraget fra industrien (Borregård). I 2011 er det registrert til sammen 28 timer hvor konsentrasjonen av SO₂ har vært over grenseverdien. Regelverket tillater inntil 24 timer med overskridelser. Som følge av dette skal Borregaard lage en tiltaksutredning med formål å redusere utslippene av svoveldioksid. Resultater fra målestasjonene blir fortløpende publisert på www.luftkvalitet.info. Her ligger det også tilgjengelig månedsrapporter for nedre Glommaregionen.

Miljømarkeringer og miljøsertifiseringer

Over 250 barnehagebarn møttes i Kulåsparken den 1. juni for å markere Verdens miljødag. I løpet av 2011 har alle 1.-4. klassinger sett forestillingen "Rundt og rundt" som setter fokus på avfallshåndtering, klima og forbruk. Klasse 9D ved Kruseløkka har i løpet av året gjennomført prosjekt KlimAvis. Arrangementet Redesign, med fokus på kreativt gjenbruk, ble en publikumssuksess på Sarpsborg torg den 15. oktober

Det er 27 bedrifter/virksomheter i Sarpsborg som er sertifisert etter miljøfyrtårn. I tillegg er 13 bedrifter sertifisert etter ISO 14001 standarden.

Økonomisk resultat

Måltavle økonomi

Måltavle Sarpsborg kommune – overordnet					
	Mål 2011 – 2014	Måleindikatorer	Måle- metode	Resultat siste måling	Ambisjons- nivå
Økonomi	Ø1Kommuneøkonomi som sikrer handlingsrom over tid	Ø 1.1 Netto driftsresultat	DK	0,6 %	> 3 %
		Ø 1.2 Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	DK	67,1 %	< 70 %
		Ø 1.3 Ubenyttet disposisjonsfond i forhold til brutto driftsinntekter	DK	0,05 %	> 8 %
		Ø 1.4 Meravkastning langsiktige plasseringer i finans	DK	3,8 %	> 1,5 %

Økonomisk oversikt drift

(tall i 1 000 kr.)

	Regnskap 2011	Budsjett 2011	Regnskap 2010
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	-97 221	-94 869	-102 288
Andre salgs- og leieinntekter	-282 583	-258 113	-260 427
Overføringer med krav til motytelse	-343 729	-150 015	-432 657
Rammetilskudd	-1 218 631	-1 194 600	-763 949
Andre statlige overføringer	-67 653	-63 805	-250 037
Andre overføringer	-3 488	-425	-5 963
Inntekts- og formueskatt	-923 854	-924 697	-975 909
Eiendomsskatt	-131 658	-130 800	-111 007
Andre direkte og indirekte skatter	-8 035	0	-7 874
Sum driftsinntekter	-3 076 852	-2 817 324	-2 910 112
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	1 555 745	1 443 066	1 459 082
Sosiale utgifter	394 869	409 577	377 088
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	475 976	374 996	419 292
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	355 158	351 052	193 600
Overføringer	224 592	166 201	346 532
Avskrivninger	129 499	0	116 834
Fordelte utgifter	-80 127	-26 435	-77 348
Sum driftsutgifter	3 055 713	2 718 457	2 835 081
Brutto driftsresultat	-21 139	-98 867	-75 031

	Regnskap 2011	Budsjett 2011	Regnskap 2010
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	-71 948	-76 980	-65 251
Gevinst på finansielle instrumenter	-9 409	0	-19 373
Mottatte avdrag på utlån	-1 448	-1 700	-1 445
Sum eksterne finansinntekter	-82 806	-78 680	-86 069
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	111 528	117 100	95 333
Tap på finansielle instrumenter	1 056	0	1 171
Avdrag på lån	106 575	106 800	95 039
Utlån	2 099	2 675	2 672
Sum eksterne finansutgifter	221 259	226 575	194 215
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	138 453	147 895	108 146
Motpost avskrivninger	-129 499	0	-116 834
Netto driftsresultat	-12 185	49 028	-83 719
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk			
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-71 571	-71 640	-9 840
Bruk av disposisjonsfond	-62 552	-47 705	-22 911
Bruk av bundne fond	-30 808	-20 914	-11 027
Sum bruk av avsetninger	-164 930	-140 259	-43 779
Avsetninger			
Overført til investeringsregnskapet	17 495	19 660	11 485
Avsatt til disposisjonsfond	79 696	71 571	18 314
Avsatt til bundne fond	9 831	0	26 128
Sum avsetninger	107 022	91 231	55 927
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-70 094	0	-71 571

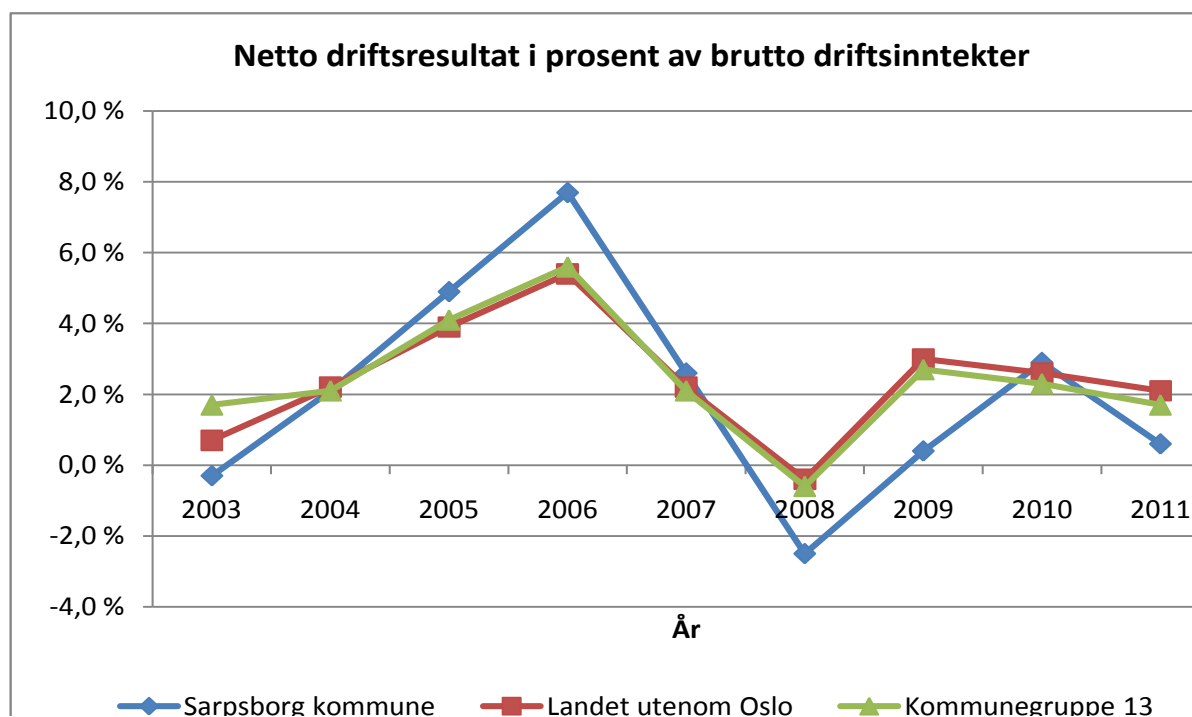
Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et mye benyttet overskuddsbegrep innenfor kommunal økonomi og oppgis vanligvis som prosent av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat må minst være tilstrekkelig til å dekke netto avsetninger og tidligere års merforbruk. Et positivt netto driftsresultat kan avsettes til bruk i senere budsjettår til finansiering av drifts- og/eller investeringstiltak eller til dekning av tidligere års merforbruk i inneværende regnskapsår.

Det er anbefalt at en kommune over tid bør ha et årlig netto driftsresultat på minst 3 % for at den skal kunne opprettholde en sunn og robust økonomi. I det ligger at kommunen bør ha et overskudd på den løpende drift som bidrar med tilstrekkelig egenkapital til investeringene og samtidig gir rom for avsetninger som kan brukes til å utligne fremtidige svingninger i driftsinntektene eller dekke uforutsette utgifter. Ved et lavere netto driftsresultat må kommunen regne med at den enten ikke vil være i stand til å fornye sine bygg og anlegg i takt med slit og elde, gjeldsgraden vil øke og/eller at det ikke vil være rom for å bygge opp tilstrekkelig frie fond for å kunne opprettholde et stabilt tjenestenivå ved fremtidige svingninger i driftsinntektene. Et netto driftsresultat på 3 % tilsvarer 92,3 mill. kr for Sarpsborg kommune i 2011. Til sammenligning ble årets netto driftsresultat 12,2 mill. kr, som er 71,5 mill. kr lavere enn i 2010.

Figuren nedenfor viser at netto driftsresultat for Sarpsborg kommune svinger i takt med Kommune-Norge for øvrig. Noen gode år for norske kommuner med klart forbedret kommuneøkonomi er blitt avløst av en periode med strammere rammebetingelser. Finanskrisen i 2008 påvirket også kommuneøkonomien, men virkningene for Norge ble relativt kortvarig. Europa er nå midt i en ny finanskrisen. Mens krisen i 2008 primært skyldtes en krise i boligmarkedet som veltet over på bankene, er den internasjonale krisen vi nå ser først og fremst knyttet til nasjonalstater med stor gjeld. Det er lett å se at endringene i kommunenes økonomi i stor grad faller sammen med konjunktursvinginger både nasjonalt og internasjonalt. Med svak økonomisk vekst i mange land som følge av finanskrisen, Norges sterke knytning til internasjonal økonomi og uendret

bruk av oljeinntekter over statsbudsjettet er det liten grunn til å være optimistisk når det gjelder vekst i kommuneøkonomien de neste 4-5 årene.

Årets regnskapsmessig overskudd utgjør 70,1 mill. kr etter netto bruk av avsetninger på 57,9 mill. kr. Om lag 45 mill. kr av årets driftsutgifter er ekstraordinære utgifter av midlertidig karakter finansiert ved bruk av disposisjonsfond og tidligere års mindreforbruk. Dette gjelder utgifter knyttet til oppreisningsordningen for eldre barnevernssaker, nedgraving av kabel i forbindelse med etablering av vitensenteret Inspiria, ekstraordinært veivedlikehold/brøyting som følge av en unormalt kald vinter, dekning av mindreinntekter knyttet til refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester og bruk av enhetens disposisjonsfond til å dekke deres merforbruk i 2011.

Frie inntekter og finansielle poster

Skatt på inntekt og formue

Skatt på inntekt og formue inklusiv naturressursskatt¹ utgjør 931,9 mill. kr som er 7,2 mill. kr mer enn budsjettet. Ulikheter i skatteinntekter kommunene imellom utlignes i noen grad gjennom inntektsutjevningen i det statlige inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner.

Ordinært rammetilskudd

Ordinært rammetilskudd utgjør 1 218,6 mill. kr, som er 24,0 mill. kr høyere enn revidert budsjett. Gjennom inntektssystemet kompenseres kommunene for ulikheter i utgiftsbehov basert på fastsatte kostnadsnøkler.

Skatt på eiendom

Skatt på eiendom utgjør 131,7 mill. kr, som er 0,9 mill. kr mer enn budsjettet.

Andre generelle statstilskudd

I henhold til gjeldende regler er statlig refusjon knyttet til ressurskrevende tjenester for 2011 inntektsført i årsregnskapet basert på et estimat på 57,7 mill. kr. Det virkelige refusjonsbeløpet er ikke kjent før i månedsskifte mars/april 2012 med utbetaling samme år. Mer-/mindreinntekt sammenlignet med estimatet tas til inntekt/utgift i 2012. Faktisk krav for 2011 er satt til 67,5 mill. kr, som er 9,8 mill. kr mer enn estimert.

¹ Naturressursskatten for 2011 utgjør 8,0 mill. kr og inngår i posten "andre direkte og indirekte skatter" i tabellen "økonomisk oversikt drift".

Finansinntekter og -utgifter

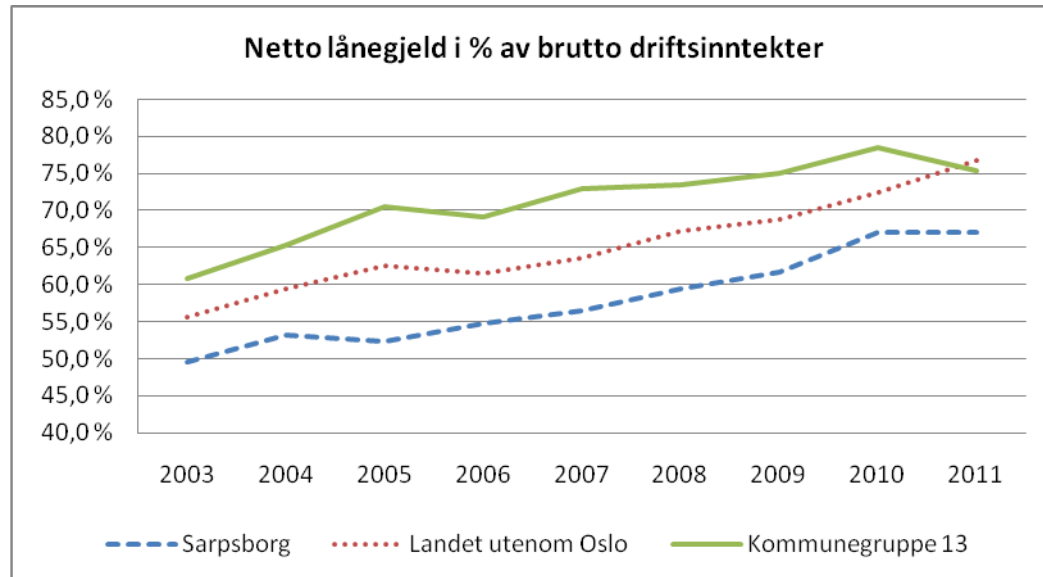
Kommunens netto finansutgifter er 9,4 mill. kr lavere enn budsjettet og skyldes både høyere finansinntekter og lavere finansutgifter enn budsjettet. Det vises for øvrig til egen finansrapport for 2011. Rapporten ble behandlet i bystyret i mars 2012.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er et uttrykk for hvor stor gjeldsbelastning kommunen har i forhold til sine driftsinntekter. Diagrammet nedenfor viser at gjelden som andel av brutto driftsinntekter har økt fra om lag 50 % til 67 % i løpet av 8 år². En så sterk vekst i lånegjelden kan ikke fortsette over tid. Diagrammet viser at netto lånegjeld for Sarpsborg fortsatt ligger en del under landsgjennomsnittet. Økt gjeldsbyrde i forhold til brutto driftsinntekter medfører at kommunen må bruke en stadig større andel av sine driftsinntekter til å dekke renter og avdrag på lån og tilsvarende mindre til drift. Økende gjeldsbyrde som følge av høyt investeringsvolum er en utfordring for hele kommunesektoren.

Bystyret vedtok for 2010 et mål om at gjeldens andel av brutto driftsinntekter ikke skal overstige 70 %. Gjeldsgraden ved utgangen av 2011 var 67,1 %, som er på tilsvarende nivå som i 2010. Det skyldes at vedtatte investeringer med lån som finansieringskilde var noe lavere i 2011 enn i de foregående årene. I tillegg er det en økning i ubrukte lånemidler som trekkes i fra ved beregning av netto lånegjeld. For 2012 er det igjen lagt opp til en kraftig vekst i både investeringer og låneopptak. Det forventes derfor at den utflating i gjeldsgraden vi nå ser fra 2010 til 2011 kun er midlertidig.

Norske kommuner har høy kreditverdighet og har etter staten og statsforetak de beste lånebetingelsene i kredittmarkedet. Kommunen kan derfor normalt plassere midler innenfor rammen av reglene i finansreglementet om plassering av kortsiktig likviditet til en høyere rente enn det kommunen betaler på sine innlån. Det lønner seg derfor for en kommune å foreta opplåning så snart som mulig etter at gyldig vedtak foreligger og samtidig betale sine avdrag så sent som mulig for å utnytte de muligheter som ligger i en positiv avkastning på lånte midler. Dette handler ikke om spekulasjon med kommunens midler, men om god finansiell styring til fordel for kommunen.

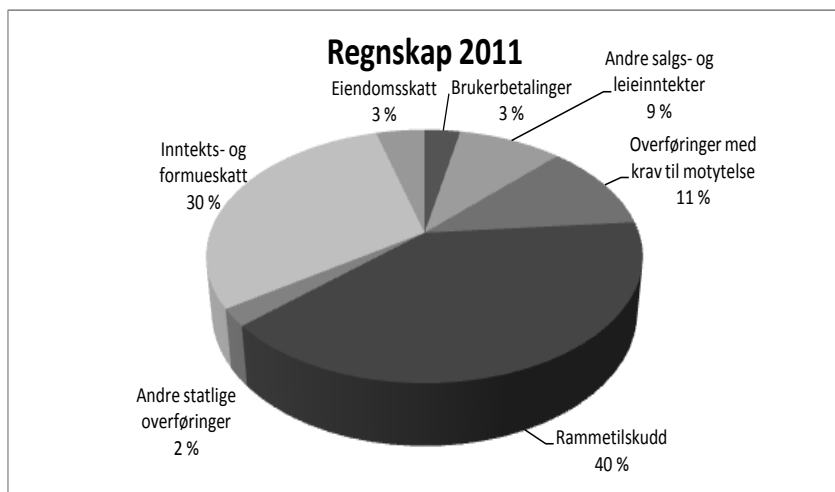

² Tallen gjelder for kommunen som konsern, dvs. kommunen inklusiv kommunale foretak og andel av interkommunale selskaper

Spesifikasjon av driftsinntekter og driftsutgifter

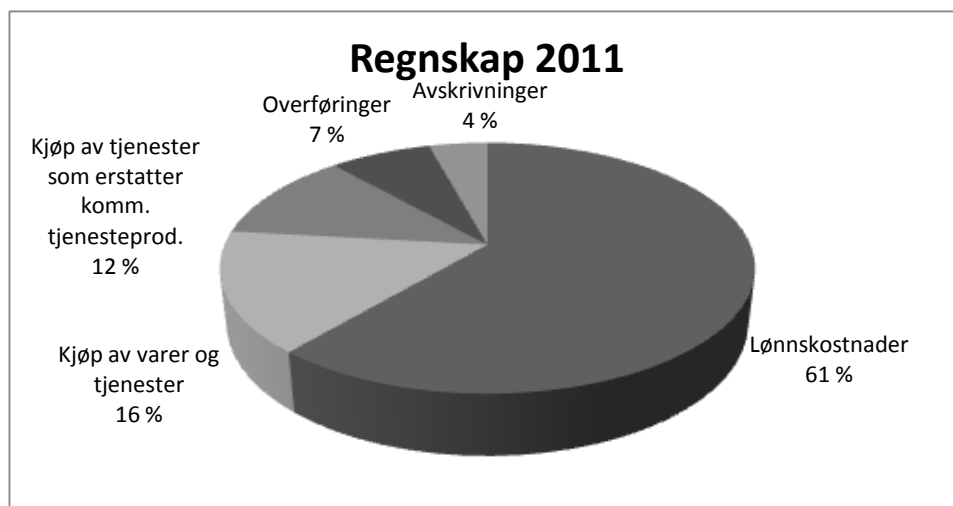
Driftsinntekter

Kommunens driftsinntekter for 2011 fremgår av diagrammet nedenfor. Skatt og rammetilskudd utgjør til sammen 2 142 mill. kr, som tilsvarer 69,6 % av kommunens samlede driftsinntekter. Dette er en økning på om lag 10 % fra 2010 og skyldes at de øremerkede tilskuddene til barnehager ble innlemmet i rammetilskuddet fra og med 2011. Nivået på skatt og rammetilskudd bestemmes i stor grad av staten gjennom statsbudsjettet. Dette betyr i realiteten at det er staten som bestemmer kommunens inntektsnivå og dermed også hva kommunen kan bruke på drift.

Driftsutgifter

Hvordan kommunens driftsutgifter er sammensatt er vist i diagrammet nedenfor. Driftsutgiftene økte med 220,6 mill. kr, tilsvarende 7,8 % fra 2010 til 2011. Økningen i driftsinntektene er til sammenligning 166,7 mill. kr. At utgiftene vokser mer enn inntektene og veksten finansieres ved bruk av disposisjonsfond og tidligere års overskudd gir grunn til bekymring dersom det skyldes en permanent økning av driftsnivået. I dette tilfellet kan imidlertid store deler av veksten forklares med ekstraordinære utgifter/engangsutgifter av midlertidig karakter. Forholdet er nærmere redegjort for under "netto driftsresultat".

Økonomisk resultat per kommuneområde

	Tall i 1 000 kr			
	Regnskap 31.12.2011	Rev. Budsjett 2011	Avvik i kr	Avvik i %
Kommuneområde helse og sosial	945 023	965 232	20 209	2,1 %
Kommuneområde oppvekst	863 630	862 217	-1 413	-0,2 %
Kommuneområde samfunn, økonomi og kultur	120 141	122 636	2 495	2,0 %
Kommuneområde HR	106 450	108 713	2 263	2,1 %
Kommuneområde Teknisk	180 746	167 810	-12 936	-7,7 %
Rådmann	17 269	20 039	2 770	13,8 %
Sum	2 233 259	2 246 647	13 388	0,6 %

Samlet sett hadde kommuneområdene et mindreforbruk i 2011 i forhold til tildelte budsjetttrammer på 13,4 mill. kr. Resultatet er påvirket av at det er brukt 7,0 mill. av tidligere fondsavsetninger tilhørende enhetene. Med unntak av kommuneområdene oppvekst og teknisk, har alle kommuneområdene et mindreforbruk. For Kommuneområde oppvekst er merforbruket i hovedsak dekket inn ved bruk av tidligere års overskudd på enhetene. I henhold til interne regler for behandling av over- og underskudd i Sarpsborg kommune, kan den enkelte enhet opparbeide et akkumulert overskudd på inntil 5 % av brutto driftsutgifter til bruk i senere budsjettår. Dette gir muligheter for å husholdere med tildelte midler på tvers av det enkelte budsjettår. Merforbruket innenfor Kommuneområde teknisk skyldes store energikostnader, samt at det innenfor selvkostområdet (vann, avløp og renovasjon) har vært mindre bruk av investeringsmidler og lavere rentekostnader en forutsatt. Dette har gitt mindre bruk av fond enn forutsatt og dermed et negativt avvik i forhold til budsjett.

At kommuneområdene holder seg innenfor tildelte budsjetttrammer er en forutsetning for god økonomistyring og et stabilt tjenestetilbud. Et overskudd eller mindreforbruk innenfor kommuneområdene er ikke noe mål i seg selv, men kan innebære fornuftig bruk av tildelte midler dersom det er et resultat av planlagt aktivitet og ikke utilsiktet reduksjon i kvalitet eller omfang på tjenestetilbudet.

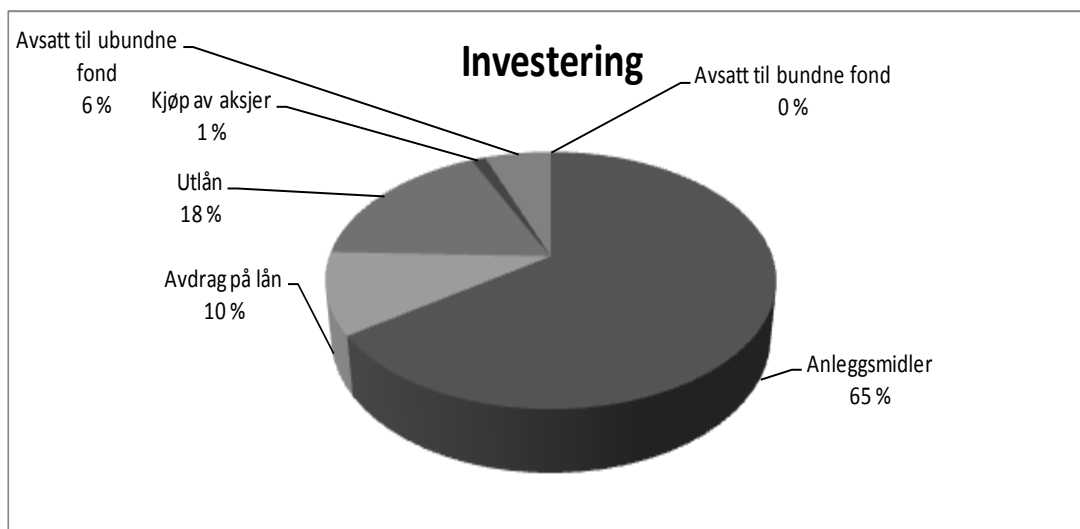
Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet avsluttes separat og viser investeringer, utlån og avsetninger samt hvordan investeringene er finansiert. Inntekter som skal føres i investeringsregnskapet er bl.a. salg av varige driftsmidler, herunder salg av fast eiendom og maskiner og annet utstyr samt tilskudd av investeringsmessig karakter. GKRS³ nr 4 regulerer hvilke utgifter som kan føres i investeringsregnskapet. Kravene er at anskaffelsen av eiendelen skal være til varig eie eller bruk, en økonomisk levetid på minst 3 år og en verdi som overstiger kr 100.000.

Økonomisk oversikt investeringer	Regnskap 2011	Budsjett 2011	Tall i 1000 kr
			Regnskap 2010
Sum inntekter	-75 208	-54 032	-19 492
Sum utgifter	301 609	755 865	408 061
Sum finanstransaksjoner	160 297	140 710	178 710
Finansieringsbehov	386 698	842 543	567 279
Sum finansieringer	-386 698	-842 543	-567 279
Udekket/udisponert	0	0	0

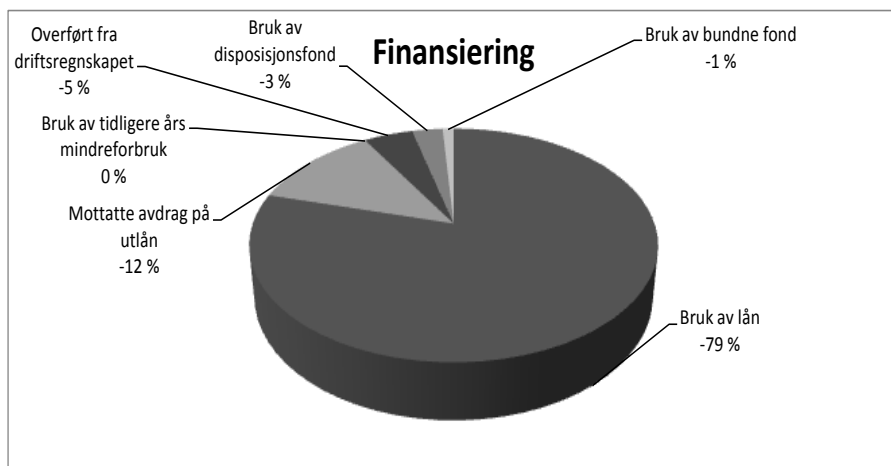
Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse. Som følge av merforbruk på enkelte investeringsprosjekter og mindreinntekter knyttet til momskompensasjon på investering, er det behov for å styrke finansieringen av pågående prosjekter med ca. 14,0 mill. kr. På Sarpsborg torg har det vært et merforbruk på 2,9 mill. kr og innenfor brannoppgradering er det et merforbruk på 5,0 mill kr. I tillegg er det mindreinntekter på 6,1 mill kr. knyttet til momskompensasjon på investeringer.

Diagrammene nedenfor viser investeringer gjennom året og hvordan de er finansiert.

Diagrammet viser at investeringer i anleggsmidler utgjør ca 65 %.

³ GKRS – God Kommunal Regnskapsskikk

79 % av årets investeringer er finansiert ved lån. Dette forteller om en lav egenfinansiering av investeringene. Over tid er det kun økt sparing i form av et styrket netto driftsresultat på om lag 3 % årlig som kan bidra til å øke egenfinansieringen av investeringene og samtidig stanse økningen i lånegjeldens andel av brutto driftsinntekter.

En detaljert oversikt over samtlige investeringer gjennom året er vist i vedlegg til årsrapporten. Bystyret har bestemt at investeringer over 10,0 mill. kr skal avsluttes gjennom særskilte saker til bystyret. Øvrige investeringer avsluttes i forbindelse med tertial- eller årsrapporteringen. Prosjekter som avsluttes fremgår av vedlegg til årsrapporten. Finansiering av prosjekter med merforbruk og prosjekter med manglende bevilgning/finansiering i investeringsregnskapet fremgår av egen note til årsregnskapet.

Fondsbeholdninger

Fond er regnskapsmessig avsetninger i tidligere eller innværende regnskapsår til egenfinansiering av investeringer eller dekning av driftsutgifter i kommende budsjettår. Kommunens fondsbeholdning kan deles i fire; bundne og ubundne driftsfond og bundne og ubundne investeringsfond. Ubundne driftsfond (disposisjonsfond) kan brukes til både drifts- og investeringsformål. Budne fond er midler avsatt til bestemte drifts- eller investeringsformål. Størrelsen på fondsbeholdningen kan si noe om den økonomiske handlefriheten i kommunen.

Det meste av kommunens disposisjonsfond er bevilget til investeringsprosjekter som er under realisering eller forventes å bli realisert i løpet av de neste to årene. Så fremt ikke overskuddet på den løpende drift (netto driftsresultat) økes kan det derfor forventes en ytterligere reduksjon i fondsmidlene. Reduserte fondsmidler påvirker kommunens beholdning av likvider og gir reduserte finansinntekter.

Fondsbeholdninger	Tall i 1 000 kr						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Disposisjonsfond	58 661	156 005	254 169	223 431	163 366	143 215	149 440
Bundne driftsfond	27 914	35 503	35 527	30 042	26 370	36 384	35 809
Bundne selvkostfond	59 516	61 775	55 706	55 653	63 089	68 248	47 847
Ubundne investeringsfond	26 705	47 296	52 090	99 067	66 163	75 037	92 092
Bundne investeringsfond	12 844	31 251	5 057	2 761	29 476	7 612	3 655
Sum fond	185 640	331 830	402 549	410 954	348 464	330 496	328 843

Disposisjonsfondet utgjør 149,4 mill. kr per 31.12.2011 hvorav 1,5 mill kr foreløpig ikke er disponert til drifts- eller investeringsformål av bystyret selv eller avsatt til disposisjon for enhetene (57,3 mill. kr). Dersom enhetenes oppsparte midler holdes utenom, utgjør ubenyttet disposisjonsfond i forhold til brutto driftsinntekter kun 0,05 % av driftsinntektene.

Enhetens mindreforbruk i 2011 inngår i ”årets regnskapmessig mindreforbruk” ved avleggelse av regnskapet. Etter gjeldende reglement for behandling av over- og underskudd på enhetene avsettes 16,7 mill. kr av årets mindreforbruk til fond for enhetene. Etter avsetning av 16,7 mill. kr vil enhetens samlede disposisjonsfond utgjøre til sammen 74,0 mill. kr. Dette utgjør om lag 3 % av enhetenes samlede netto driftsrammer og representerer dermed en viktig buffer mot uforutsette utgifter eller svikt i inntekten hos enhetene.

Medarbeiderresultater

Måltavle medarbeider

Måltavle Sarpsborg kommune – overordnet					
	Mål 2011 – 2014	Måleindikatorer	Måle- metode	Resultat siste måling	Ambisjons- nivå
Med- arbeider	M1Attraktiv arbeidsgiver	M 1.1 Søkere på stilling	DK	17,5	>11
		M 1.2 Turnover	DK	- *)	< 4 %
		M 1.3 Omstilling	DK	1,5 ⁰ / ₀₀ av lønnsbudsjettet	< 4 ⁰ / ₀₀
		M 1.4 Lærlinger og fagutdanning	DK	63 lærlinger	70 lærlinger
		M 1.5 Likestilling	DK	Diverse statistikk	-
		M 1.6 Inkluderende arbeidsliv	DK	Diverse statistikk	-

*) Det har ikke vært mulig å få ut tall for ansatte som har sluttet i løpet av 2011 pga en større omlegging av systemene for bruker-/ansattadministrasjon. Fra og med januar 2012 er dette på plass igjen.

Resultatområde medarbeider på overordnet nivå (kommunenivå) måles en gang pr år og gjengis i forbindelse med årsrapporten.

Rekruttering og omstilling

Ved utgangen av 2011 hadde kommunen 2991 årsverk, og antall fast ansatte medarbeidere var 3908.

Tilsvarende tall ved utgangen av 2010 var 2952 årsverk og 3849 ansatte. Dette betyr en liten økning fra 2010 til 2011.

Sarpsborg kommune har i dag 366 ansatte i 301 årsverk i alderen 62 til 74 år, av disse er 282 kvinner fordelt på 230 årsverk. Alderssammensetningen medfører at det vil være et stort behov for rekruttering av nye medarbeidere i årene som kommer. I 2011 gikk tallet på ansatte som gikk av med pensjon ned, mens tallet på de som tok ut full AFP økte. (Se tabell). Mange av arbeidstakerne har et langt tilsetningsforhold i Sarpsborg kommune, og dette gjenspeiles i antallet medarbeidere som hvert år inviteres til jublantilstelning. I 2011 var det 19 ansatte med førtiårsjubileum og 68 ansatte med tjuetjuårsjubileum i kommunen.

I rådmannens forslag til Handlingsplan med økonomiplan for 2008 – 2011 var arbeidet med rekruttering gitt høy prioritet. I november 2011 vedtok Administrasjonsutvalget rådmannens forslag til ”Kompetansestrategi mot 2020 – En strategi for å rekruttere, beholde og utvikle medarbeidere i Sarpsborg kommune”.

De fire fokusområdene i Kompetansestrategien er:

- rekruttere høyt kvalifisert arbeidskraft og kompetanse
- beholde og utvikle kompetente medarbeidere
- omdømmebygging – i kampen om arbeidskraften
- benytte arbeidskraftressursene

Sarpsborg kommune har løpende behov for endring og omstilling, jf også prosjektet Nye Handlingsrom i 2011. Dette betyr at det i kommunen til enhver tid vil være ansatte som i en periode er under omstilling og har behov for tett oppfølging. For å kunne ha en mest mulig effektiv omstilling, er det innført rutiner som innebærer at aktuelle interne kandidater sjekkes ut før ledige stillinger går til ekstern utlysning.

Tabellen under viser ansatte som har benyttet seg av muligheten til delvis eller full AFP pensjon og antall alderspensjonister:

AFP/Pensjon	2007	2008	2009	2010	2011
Full AFP	27	28	23	28	33
Delvis AFP	7	4	18	14	4
Alderspensjon	8	7	9	35	18

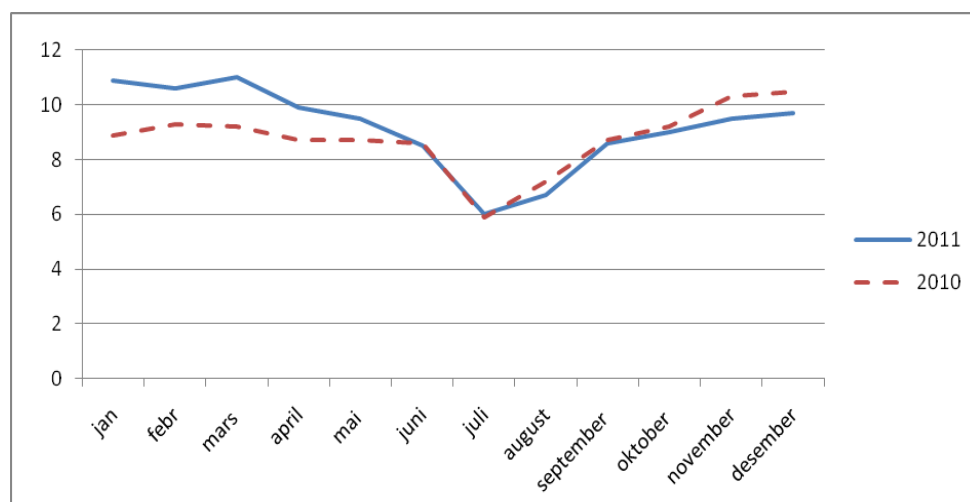
Inkluderende arbeidsliv

De siste årene, fra 2004 til 2009 har Sarpsborg kommune hatt et totalt sykefravær på 8,6 – 8,8 %. I slutten av 2010 og inngangen av 2011 ble det registrert en urovekkende økning i det legemeldte fraværet. Det førte til at det ble satt ekstra fokus på arbeidet rundt sykefraværsoppfølging og det forebyggende arbeidet, og flere tiltak ble igangsatt. I andre og tredje tertial i 2011 gikk sykefraværet nedover igjen, og det totale sykefraværet for kommunen endte på 9,1 %, en nedgang fra 2010 på 0,1 prosentpoeng. Målsetningen i henhold til IA-avtalen er 7,8 % innen utgangen av 2013.

Sykefraværet i prosent 2001 - 2011

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
9,5	9,8	10,4	8,6	8,5	8,7	8,6	8,6	8,8	9,2	9,1

Utvikling av totalt sykefravær i Sarpsborg kommune 2010 – 2011 per mnd:

Sarpsborg kommune og NAV undertegnet ny revidert intensjonsavtale for et inkluderende arbeidsliv i desember 2010, og har i tråd med dette også revidert handlingsplan for IA i løpet av 2011.

Prosjektet ”Gravid og i arbeid” ble iverksatt mars 2011, og Sarpsborg kommune ansatte en jordmor i 40 % stilling. Målet med prosjektet er å få gravide arbeidstakere til å stå lengre i jobb, og øke tilretteleggingskompetansen til lederne gjennom dialog og veiledning fra jordmor. Jordmor har i perioden 1. mars til 31. desember 2011 vært benyttet i samtaler med ca. 50 gravide ansatte og deres ledere. Prosjektet vil evalueres og sluttføres innen utgangen av 2012.

Videre ble det satt fokus på 12 enheter som hadde hatt en økning i sitt fravær på over 5 % i 1. tertial 2011 sammenlignet med samme periode i 2010. Det ble gjennomført møter mellom enhetenes HMS-team og HR der status av sykefravær og tiltak i enhetene ble gjennomgått. Dette arbeidet videreføres i 2012.

I 2011 ble det satset på flere tiltak for å fremme fysisk helse som et forebyggende tiltak for uførhet. I samarbeid med NAV ble det kjøpt inn 130 treningskort ”Aktiv på dagtid” for ansatte innen helse- og sosialsektoren. I samarbeid med et av byens treningssenter ”Sats i bedrift” har det blitt opprettet 140 nye treningsplasser. Tilbudet har vært planlagt i 2011 og startes opp i januar 2012. Dette treningstilbudet har gått ut til alle ansatte. Flere enheter har i tillegg igangsatt andre tiltak med hensikt i å forebygge og redusere sykefravær.

Evalueringen og forhandling av den sentrale IA- avtalen i Norge 2010 førte til flere endringer i Folketrygdloven og arbeidsmiljøloven. Dette ble gjort for å sikre tidlig og tett oppfølging av sykmeldte. De nye endringene trådte i kraft fra 1. juli. Endringene innebærer en intensivering av arbeidsgivers oppfølging av sykemeldte ansatte. Gjennom høsten 2011 har derfor HR i samarbeid med NAV arbeidslivssenter og bedriftshelsetjenesten gjennomført en omfattende opplæring av alle teamledere og enhetsledere i de nye regler og rutiner som gjelder for sykefraværsoppfølging, økt fokus på arbeidsgivers tilretteleggingsplikt og arbeidstakernes medvirkningsplikt.

	2008	2009	2010	2011
Personer på attføring*	160	136	140	129
Vellykkede attføringssaker**	45	54	37	27
Uføretrygdede helt/delvis	19	24	16	22
Under omskolering	31	27	25	22

* Personer på attføring = ansatte med over et års fravær

**Vellykkede attføringssaker = ansatte som er omplasserte til vikariater eller faste stillinger

Ved utgangen av 2011 var det færre personer som hadde vært sykemeldte lenger enn ett år. Arbeidsstedene har høyt fokus på å tilrettelegge for ansatte på eget arbeidssted, og det er derfor noe mindre behov for omplasseringer til andre arbeidsplasser. Det har vært en økning av ansatte som har fått uførepensjon, spesielt ansatte med gradert uførhet. Tallet på antall ansatte under omskolering har gått noe ned. Dette må ses i sammenheng med innskjerpet regelverk fra NAV. Nye regler stiller strengere krav til tilrettelegging hos arbeidsgiver uten at det nødvendigvis betyr at det gis kompetansehevende tiltak fra NAV.

Medarbeiderundersøkelsen

Sommeren 2011 ble det vedtatt endringer av medarbeiderundersøkelsen, med bakgrunn i forslag fra en prosjektgruppe. Frekvensen på undersøkelsen er redusert fra tre til to ganger per år. Videre er det kun medarbeidere som arbeider mellom 40 og 100 % som skal inviteres til å delta i undersøkelsen. Det er også gjort endringer i noen av påstandene i undersøkelsen. Begge undersøkelsene som er gjennomført for 2011 har vært basert på de vedtatte endringene.

I tabellen vises resultatene for medarbeiderundersøkelsen per september 2011 og per februar 2012.

Undersøkelse per	Sept 2011	Febr 2012
Svarprosent	48 %	69 %
Inviterte	3862	3458
Besvarte	1841	2378
Totalsnitt (score)	4,2	4,3
Arbeidsmiljø og engasjement	4,2	4,3
1 Jeg vet hva som forventes av meg på jobben	4,6	4,5
2 Mine meninger blir lyttet til	4,1	4,2
3 Jeg får anerkjennelse eller ros for godt utført arbeid	4,0	4,1
4 Mine kollegaer bryr seg om meg	4,4	4,4
5 Jeg lærer og utvikler meg i jobben	4,2	4,3
6 Mine ledere bidrar til utviklende arbeidsmiljø og positivt engasjement	4,0	4,1
Mål og verdier	4,4	4,4
7 Jeg kjenner til og forstår våre mål og verdier	4,4	4,5
8 Jeg bidrar til å gjennomføre målene og etterlever verdiene	4,4	4,4
9 Jeg gjør mine kollegaer gode	4,1	4,2
10 Jeg lytter til og forstår brukernes behov	4,5	4,6
11 Jeg bidrar til å skape gode opplevelser hos kollegaer og brukere	4,4	4,4

Oppfølging		3,6	3,8
12	Vi følger opp medarbeiderundersøkelsen mellom hver måling	3,7	3,9
13	Vi bruker medarbeiderundersøkelsen som et utviklingsverktøy	3,5	3,7

Skala: 1-5 hvor 1 er "helt uenig" og 5 er "helt enig"

Svarprosenten har hatt en positiv utvikling, fra 48 % i september 2011, til 69 % i februar 2012. Dette er et veldig bra resultat sammenlignet med de siste årene, men isolert sett burde svarprosenten vært enda høyere.

Det samlede resultatet (score) for hele kommunen er henholdsvis 4,2 og 4,3. Det er benyttet en skala fra 1-5 hvor 1 er dårligst og 5 er best. Resultatet er derfor svært godt selv om det er noe variasjon mellom de ulike enhetene. Resultatene er i seg selv ikke det viktigste, men hvordan enhetene og teamene arbeider med resultatene mellom hver undersøkelse.

Skader, nestenulykker og trusler

Det ble i 2011 registrert totalt 468 skader og 69 nestenulykker og trusler. Som i tidligere år var hovedtyngden av disse registreringene innenfor pleie og omsorg. Hvis vi sammenligner antallet skader og nestenulykker/trusler som ble meldt i 2011 med resultatene for 2010 finner vi at den positive utviklingen vi har registrert de siste årene fortsetter. Skadene er redusert med 225 tilfeller, og nestenulykkene/truslene med 49 tilfeller. En av skadene i 2011 ble meldt inn som alvorlig skade i henhold til arbeidstilsynets retningslinjer. Det har i 2011 vært sterkt fokus på skadeforebyggende tiltak, og det er brukt ressurser på å gi god støtte og veiledning til enhetsledere og teamledere ute i organisasjonen. Innføringen av kvalitetssystemet Risk Manager har medført hurtigere oppfølging av avvik som meldes inn til enhetene. Hvis vi ser på det totale antallet skader som ble registrert i 2011 må vi helt tilbake til 2004 for å finne tilsvarende resultater.

Meldte skader – hele kommunen:	2007	2008	2009	2010	2011
Alvorlige skader	4	2	3	1	1*
Skader	1532	1102	969	693	468
Nestenulykker/trusler/sjikane	91	145	167	118	69

* En ansatt i en barnehage falt og fikk et komplisert brudd i leggen. (Meldt inn iht. arbeidstilsynets retningslinjer)

Uønsket deltid

Målet med arbeidet med uønsket deltid er å få flere medarbeidere med større stillingsstørrelser, og det jobbes kontinuerlig med å redusere uønsket deltid via flere virkemidler. Medarbeidere som har uønsket deltid utarbeider i samarbeid med sin leder en handlingsplan for hvordan de skal oppnå ønsket stillingsstørrelse. Disse handlingsplanene skal vurderes hver gang det er ledige stillinger og vikariater.

For å redusere uønsket deltid har flere typer arbeidstidsordninger vært prøvd. Vi hadde i 2011 utprøving av 3-3 turnus, utprøving av langvakter, forsøk med økt grunnbemanning og videre utprøving av en enklere form for ønsketurnus. Nye turnusretningslinjer er utarbeidet i løpet av året i et stort og bredt partsammensatt utvalg. Dette partsammensatte utvalget skal i 2012 se nærmere på hvordan arbeidstid kan brukes som et virkemiddel for å redusere uønsket deltid.

	2005	2008	2009	2010	2011
Antall deltidsstill under 40 %	850	546	579	494	552
Andel deltidsstill under 40 %	21 %	13,2 %	14,2 %	12,8 %	14,1 %
Gj.snitt still.størrelse i SK	75,6 %	74,1 %	74,1 %	76,6 %	76,5 %

Antall deltidsansatte i Sarpsborg kommune har økt noe fra 2010 til 2011. Det er likevel bare en marginal reduksjon i gjennomsnittlig stillingsstørrelse fra 2010 til 2011. Flere detaljer framgår i egen tabell under tema likestilling. Tallene for 2011 tyder på at Sarpsborg kommune må intensivere innsatsen for å redusere uønsket deltid. For å kunne målrette tiltak og videre satsning, er det bl.a. behov for å øke kunnskapen om forskjellen mellom hva som er ønsket og uønsket deltid.

Utfordringer forbundet med å få ned antall deltidsstillinger er særlig knyttet til behovet vi har for helgestillinger. I Sarpsborg kommune har også flertallet av de fast ansatte som jobber i turnus, en turnus der de jobber kun hver 3. helg. Retten til og ønsket om redusert arbeidstid blant kommunens ansatte er også en

av de faktorene som skaper nye deltidsstillinger, men dette er altså ønsket deltid. I tillegg fører dette med seg nye småstillinger som må dekkes opp, og i mange tilfeller er det ikke til å unngå at de må besettes av nye deltidsansatte.

Medarbeidersamtaler

Målet for Sarpsborg kommune i 2011 var at det skulle gjennomføres medarbeidersamtaler med 89 % av medarbeiderne. Målet tilsvarer summen av enhetenes eget ambisjonsnivå. Resultatet ble 88 %, noe som det beste resultatet på mange år. I løpet av 2010 fikk mange teamledere overført ansvaret for å gjennomføre medarbeidersamtaler eller utviklingssamtaler i sine team, og dette har åpenbart bidratt til at antallet samtaler har økt betraktelig.

	2008	2009	2010	2011
Medarbeidersamtaler i % i forhold til antall ansatte	70	51	64	88
Antall ansatte som har hatt medarbeidersamtale	2118	1371	1888	3342

Medarbeidersamtaler tilbys vanligvis ansatte mellom 40 og 100 % stilling.

Kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling er et satsingsområde for Sarpsborg kommune. Målet er at Sarpsborg kommune skal ha kompetanse til å løse dagens oppgaver og møte framtidens utfordringer.

Vi har i 2011 videreført teamlederutviklingen, og vi har hatt 11 grupper på utviklingsprogram. Det er i 2011 også startet opp en gruppe med lederutviklingsprogram for enhetsledere og kommunesjefer. Det er kommunens egne instruktører som er prosessveiledere i utviklingsprogrammene.

I 2011 ble ”Begeistringseminaret” arrangert på Inspiria Science senter på Grålum, og samlet ca. 1200 av kommunens ansatte i løpet av tre arrangementer.

I 2011 ble det prosjektet ”Kursportefølje innen økonomi og personal” fullført. Dette prosjektet har laget et opplæringsprogram innen økonomi og personalarbeid, et opplegg med 6 moduler innen økonomi og 5 moduler innen personalarbeid. Kursholdere vil være ansatte i fagavdelingene i kommuneområde SØK og kommuneområde HR. Opplæringsprogrammet starter i februar 2012.

Lærlinger og kvalifisering til fagarbeider

Målet for 2011 var 70 lærlinger. Per 31.12.2011 hadde Sarpsborg kommune 63 lærlinger. Sarpsborg kommune er en foregangskommune på området, og jobber videre for fortsatt vekst i antall lærlinger. Blant annet vurderes også lærlingsøkere via NAV. Sarpsborg kommune som en stor aktør i det lokale arbeidsmarkedet, er bevisst sitt samfunnsansvar for å inkludere de som er motiverte og har fagkompetanse som mål, men som tidligere har falt ut av skole eller arbeidsliv.

Lærlinger i Sarpsborg kommune var i 2011 fordelt på følgende fag: Helsefagarbeider, barne- og ungdomsarbeider, institusjonskokk, feier, IKT, og bilmekaniker lette kjøretøy.

Sarpsborg kommune vil i framtiden ha et stort behov for medarbeidere innen pleie og omsorg. Det er gjennomført spesiell rekrutteringsinnsats, som en del av kampanjen ”Bli helsefagarbeider”, der Sarpsborg kommune opprettet en rekrutteringspatrolje bestående av to unge fagarbeidere og to lærlinger.

Rekrutteringspatroljen var på besøk hos tiendeklassinger og i den videregående skole for å opplyse og informere om yrket.

Målet for 2011 var at 26 ufaglærte medarbeidere skulle delta i helsefagopplæring i regi av kommunen. I løpet av 2011 var 36 ufaglærte medarbeidere fra kommuneområde helse og sosial gjennom fagopplæringstiltak, med fagbrev som mål. De har deltatt på videregående opplæring, gjennomført eksamener og meldes etter hvert opp til både teorieksamener og fagprøve. En del har allerede bestått, mens andre må jobbe mer for å få nok relevant erfaring, før de kan melde seg opp til fagprøven. Fagopplæringen har vært finansiert av Fylkesmannen Kompetanseløftet.

Likestilling og mangfold

I 2011 er det fullført et arbeid med en egen rekrutterings- og kompetansestrategi. Som et resultat av dette har alle stillingsannonser en formulering om at Sarpsborg kommune ønsker et mangfold på arbeidsplassene som speiler befolkningen med hensyn til kjønn, alder, funksjonsevne og kulturell bakgrunn. I 2011 er det også inngått avtale med IMDi om at det alltid skal innkalles minst en innvandrertil intervju, dersom det er kvalifiserte søkere på søkerlisten. Stikkprøver i en del av enhetene viser at det i annet halvår 2011 ble innkalt en rekke kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn til intervju. Om lag halvparten av disse intervjuene førte til tilsetninger.

En registrering i juni viser at antall medarbeidere med innvandrerbakgrunn nærmest er doblet etter forrige registrering (2008), og andelen av er nå oppe i 11,2 %, inklusive vikarer. Dette speiler ganske godt den tilsvarende sammensetning av innbyggerne i kommunen. Det er dog store ulikheter mellom de enkelte fagområder.

Kjønnsbalanse

Norge har et av Europas mest kjønnsdelte arbeidsmarked. Dette preger også rekrutteringen til stillinger i Sarpsborg kommune. Selv om man har en bevisst holdning til dette i forbindelse med rekruttering, ser en bare små endringer på området, og sammensetningen kvinner/menn viser et typisk bilde for kommunal sektor med en fordeling på 80/20. Ved å gå inn på de ulike fagområdene, får en også bekreftet et typisk bilde, der fordelingen av menn og kvinner følger tradisjonelle mønstre i de ulike fagområdene: Menn er sterkt underrepresentert innenfor barnehage, pleie og omsorg, og sterkt overrepresentert på ledernivå i forhold til fordelingen i arbeidsstokken for øvrig.

Ledere etter kjønn		Ledergruppe	Menn	Kvinner	Kvinneandel
2010		Kommuneledelsen	4	2	33,33 %
		Enhetsledere	26	27	50,90 %
		Teamledere	34	126	78,75 %
2011		Kommuneledelsen	4	2	33,33 %
		Enhetsledere	24	29	54,71 %
		Teamledere	34	121	78,06 %

Ansatte etter kjønn	2010			2011		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Ant ansatte	3081	769	3849	3137	771	3908
Årsverk	2277	675	2952	2302	689	2991
Andel K/M	80	20		80	20	

Arbeidstid/stillingsstørrelse

Deltid har også et klart likestillingsaspekt, det arbeides aktivt i kommunen for å redusere andelen uønsket deltid. Tabellen viser stillingsstørrelse etter kjønn.

Medarbeidere fordelt på stillingsprosent og kjønn i kommunen			
	Stillingsstørrelse i %	Kvinner	Menn
2010	0 – 39,99	408	86
	40 – 79,99	1040	80
	80 - 100	1632	603
2011	0 - 39,99	466	86
	40 -79,99	1179	79
	80 - 100	1492	606

Likelønn

Gjennomsnittslønn etter utdanning pr. årsverk fordelt på menn og kvinner (i 1 000 kr)			
Stillingsbetegnelse	Menn	Kvinner	Differansen i menns favør i %
Assistent	332	335	-0,9
Fagarbeider	347	366	-5,5
Hjelpepleier	391	394	-0,76
Sykepleier	421	426	-1,18
Ingeniør	452	422	6,63
Adjunkt	433	436	-0,69
Rådgiver	479	446	6,89
Teamleder	485	461	4,95
Enhetsleder	631	605	4,1
Kommunen totalt	425	403	5,17

Lønnsutviklingen i Sarpsborg kommune er i hovedsak resultatet av den sentralt fastsatte lønnsregulering per 01.05.11. Den faktiske lønnsforskjellen i kommunen totalt går i menns favør med 5,17 %. En hovedårsak til den lønnsmessige ubalansen er at majoriteten av de kvinnelige medarbeiderne jobber i lavtlønnsyrker, dvs. stillinger uten særskilt krav om utdanning, fagarbeiderstillinger og stillinger med krav om tre års høyskoleutdanning. Majoriteten av de mannlige jobber i yrker med et høyere utdanningsnivå, undervisning, yrker med krav om akademisk utdannelse, administrasjon og ledelse. Dersom man sammenlikner lønnsspennet mellom menn og kvinner innenfor ulike yrkesgrupper er bildet mer nyansert, og kvinner er lønnsledende innenfor flere av de store arbeidstakergruppene.

Mangfold og inkludering

I 2011 har det blitt arbeidet med kommunedelplan for mangfold og inkludering, der kommunen som arbeidsgiver har et eget kapittel. Hensikt og mål med planen er å bidra til at alle innbyggerne i Sarpsborg får likeverdige tjenester, og at det utvikles et arbeidsmiljø med holdninger og handlinger som verdsetter mangfold og fravær av diskriminering og mobbing av ulike minoriteter. Ulike faser i livet medfører varierende forutsetninger og behov med hensyn til den enkeltes arbeidsforhold, arbeidskapasitet og kompetanse. I 2011 er det gjennomført en bevisstgjøringsprosess i forhold til ledere og politikere. Gjennom fornyelse av permisjonsreglement og reglementet for fleksibel arbeidstid, samt en generell bevisstgjøring på mulighetene for ulike livsfasetilak, har det blitt tydeliggjort hvordan den enkelte leder kan til rette for et balansert arbeidsliv for alle medarbeidere, ved å se arbeid, helse, familie og fritid i sammenheng. Kommunen har i 2011 Arbeidet målbevisst med forpliktelsene innenfor inkluderende arbeidsliv og HMS, der forebyggende arbeid og tilrettelegging er meget sentrale elementer, inklusive tilrettelegging for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne.

Gjennomgående måltavle for enhetene - resultat 2011 fordelt per kommuneområde:

Kommuneområder	SØK	Helse og sosial	HR	Oppvekst	Teknisk	Sarpsborg kommune
Medarbeiderundersøkelsen 1) Arbeidsmiljø og engasjement	4,3	4,3	4,2	4,3	4,1	4,3
Medarbeiderundersøkelsen 1) Mål og verdier	4,3	4,5	4,4	4,4	4,3	4,4
Medarbeiderundersøkelsen 1) Oppfølging	4,0	3,8	3,6	3,9	3,4	3,8
Medarbeiderundersøkelsen Svarprosent	82 %	68 %	79 %	69 %	64 %	69 %
Sykefravær	7,4 %	10,2 %	10,2 %	8,4 %	8,0 %	9,1 %
Medarbeidersamtaler (andel)	68 %	83 %	90 %	93 %	91 %	88 %

Kommuneområder	SØK	Helse og sosial	HR	Oppvekst	Teknisk	Sarpsborg kommune
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	71,8 %	68,0 %	91,4 %	84,1 %	88,7 %	76,5 %
Antall medarbeidere med stilling under 40 %	39	377	4	120	12	552
Andre sentrale nøkkeltall:						
Antall årsverk	112	1287	106	1102	384	2991
Antall ansatte	156	1893	116	1310	433	3908
Andel kvinner	69 %	90 %	65 %	80 %	41 %	80 %

1) Medarbeiderundersøkelsen, skala fra 1 – 5

Kommuneområde helse og sosial

Tall i 1 000 kr				
	Regnskap 31.1.2011	Rev. Budsjett 2011	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef helse og sosial	1 599	1 808	209	11,6 %
Enhet bolig og omsorg	6 147	12 244	6 097	49,8 %
Enhet helse	56 947	59 529	2 582	4,3 %
Enhet forebyggende tjenester	40 924	41 653	729	1,8 %
Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	38 069	39 167	1 098	2,8 %
Omsorgstjenester	470 047	471 584	1 537	0,3 %
Enhet kjøkken og kantine	10 452	11 348	896	7,9 %
Boveiledningstjenester	189 506	195 982	6 476	3,3 %
Enhet NAV sosial	131 329	131 917	588	0,4 %
Sum	945 023	965 232	20 209	2,1 %

ØkonomiDrift

Kommuneområdet helse og sosial har et netto årsbudsjett på vel 965 mill. kr. Mindreforbruket for 2011 er på 20,2 mill. kr. Dette utgjør 2,1 % av budsjettet. Dette er å betrakte som et meget godt resultat.

Alle enheter har gjennom 2011 hatt stort fokus på økonomistyring og forsiktig bruk av midler. Enhetene har søkt å finne kostnadseffektive løsninger og posisjonert seg for kommende økonomiske utfordringer, ikke minst med tanke på Samhandlingsreformen. Enhetene har arbeidet systematisk med opplæring og kompetanseutvikling av ansatte. Dette har ført til redusert behov for meget kostnadskrevende enkelttiltak. God kompetanse hos medarbeiderne er en forutsetning for gode og kostnadseffektive løsninger. Men helse og sosial er et komplisert og omfattende tjenesteområde, og behovet for ekstraordinære, kostnadskrevende tiltak kan raskt endre seg.

Brukerbetalingen i pleie og omsorg har blitt 5 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak egenbetaling i sykehjem. Det positive resultatet i enhet bolig og omsorg har først og fremst sammenheng med de økte inntektene.

I enhet helse har vakante stillinger, sykefravær og bruk av tilskuddsmidler vært de viktigste årsakene til et mindreforbruk på nær 2,6 mill. kr. Enhetene forebyggende tjenester og kompetansesenter rus og psykisk helse har til sammen et mindreforbruk på 1,8 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak vakante stillinger, sykepengerefusjon og etterbetaling av videreutdanningsmidler.

Omsorgstjenestene har hatt store utfordringer i 2011. Dette har først og fremst sammenheng med oppstart av nye Haugvoll sykehjem og forberedelse av etablering av Helsehuset. I oppstartsfasen har det vært nødvendig med en noe styrket bemanning og mer bruk av overtid ved nye Haugvoll sykehjem. Etter bruk av tidligere års avsetninger, har omsorgstjenestene samlet et mindreforbruk på 1,5 mill. kr.

Boveiledningstjenesten hadde et samlet mindreforbruk på vel 6,4 mill. kr. Årsakene til dette er færre kostnadskrevende brukere og mindre behov for ekstraordinære tiltak. Dette skyldes blant annet innleggelse i spesialisthelsetjenesten. Tilsvarende forventes ikke i 2012.

NAV sosial har et mindreforbruk på 0,6 mill. kr.

Investering

Det nye sykehjemmet på Haugvoll ble ferdigstilt i 2010 og innflyttet i mars 2011. Entreprenøren er konkurs og kommunen avventer endelig oppgjør med boet. Prosjektet vil leveres innenfor budsjett.

Det er i henhold til lov om offentlige anskaffelser innhandlet arkitekt, prosjekterende og totalentreprenør for det nye sykehjemmet og omsorgsboliger på Valaskjold. Forventet byggestart er mars 2012 med innflytting januar 2014.

Ni leiligheter og en akutteilighet med tilhørende bemanningsbase på Villa Tindlund er ferdigstilt og tatt i bruk. Uteområdet ferdigstilles våren 2012. Entreprenøren er konkurs og kommunen avventer endelig oppgjør med boet. Prosjektet vil leveres innenfor budsjett.

5 leiligheter (småhus) til bostedsløse i Lundsvei 2 er ferdigstilt og tatt i bruk. Uteområdet ferdigstilles våren 2012. Entreprenøren er konkurs og kommunen avventer endelig oppgjør med boet. Prosjektet vil leveres innenfor budsjett.

Det er startet detaljregulering av tomteområdet på Kløvningsten, som skal innbefatte 12 omsorgsboliger.

Prosjekt utvidelse/ombygging av Nygaardshaugen aktivitetssenter til 4 nye brukere er ferdigstilt innenfor budsjett.

Måltavler

Enhet bolig og omsorg		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-
B.1.2 Antall med udekket behov for heldøgnsstilbud	36	45
B.1.3 Antall individuelle planer fellesregistrering hele kommunen	319	275
B.2 Gode levekår		
B.2.1 Antall bostedsløse	73	30
B.2.2 Antall innvilgede startlån/boligtilskudd til kjøp av bolig	255	230
B.2.3 Andel som får "fritid med bistand" og gruppetiltak som alt. til ind. støttekontakt	34 %	35 %
B.2.4 Gjennomsnittlig botid på krisesenteret	30 døgn	30 døgn
B.3 Trygg og verdig omsorg		
B.3.1 Andel skjermede plasser/boenheter til personer med demens	22 %	22 %
B.3.2 Andel korttidsplasser i sykehjem	10 %	11 %
B.3.3 Andel rehabiliteringsplasser i sykehjem	2 %	2 %
B.3.4 Andel psykiatriplasser	2 %	2 %
Enhet helse		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-
B.1.2 Andel klager legevakt	0,0 %	<0,1 %
B.1.3 Antall ledige listeplasser hos fastleger	1 122	>1 000
B.1.4 Antall pasienter som behandles i sykehjem i stedet for sykehus	72	122

Enhet forebyggende tjenester		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-
B.2 Godt oppvekstmiljø for barn og unge		
B.2.1 Øke foreldrekompentanse, antall deltakere på kurs	198	183
Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	3,5
B.2 Helhetlig og samordnede tjenester		
B.2.1 Andel med individuelle planer psykisk helse voksne	25 %	25 %
B.2.2 Andel med individuelle planer rustjenester voksne	40 %	40 %
B.2.3 Andel med individuelle planer barn/unge	5 %	30 %
B.2.4 Antall brukere i ettervernet	53	75
Omsorgstjenester		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester		
B.1.1 Opplevd kvalitet sykehjem	-	3,4
B.1.2 Opplevd kvalitet bofellesskap	-	3,6
B.1.3 Opplevd kvalitet hjemmetjeneste	-	3,5
B.2 Trygg og verdig omsorg		
B.2.1 Antall avvik fra kvalitetsforskriften behandlet i kvalitetsutvalget	0	0
Enhet kjøkken og kantine		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-
B.1.2 Antall porsjoner levert til hjemmeboende pr. måned	4 662	4 700
Boveiledningstjenester		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-
B.2 Helhetlig og samordnede tjenester		
B.2.1 Antall avvik fra kvalitetsforskriften behandlet i kvalitetsutvalget	0	0
B.2.2 Andel brukere med gjennomført ansvarsgruppe	72 %	80 %

Enhet NAV sosial		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-
B.1.2 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid på økonomisk sosialhjelp	1,8 Uker	<2 Uker
B.2 Gode levekår		
B.2.1 Andel av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp som er under 25 år	23 %	<17 %
B.2.2 Antall mottakere med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt	764 stk	-
B.2.3 Antall langtidsmottakere (over 26 uker) med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt	- stk	-
B.2.4 Andel flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram	46,5 %	50 %

Økningen i antall bostedsløse er svært bekymringsfull. Utvikling av det boligsosiale arbeidet må ha høyt fokus i 2012. Arbeidet med individuelle planer er kommet langt og antall utarbeidede planer ligger over ambisjonsnivået.

Antallet klager på legevakten er fortsatt lavt. Det har vært stor deltagelse på kurs for foreldre for å styrke foreldrekompetansen.

Innenfor kommuneområdet er det i 2011 foretatt brukerundersøkelse på sykehjem for beboere og pårørende, men resultatene er ikke ferdig bearbeidet. Ambisjonen om antall porsjoner mat levert til hjemmeboende er nådd. Saksbehandlingstiden i NAV er tilfredsstillende. Andelen av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp som er under 25 år er høy. Dette må fortsatt ha et stort fokus i utviklingen av tiltak og tjenester.

Andelen brukere med gjennomført ansvarsgruppe i boveiledningstjenesten har vært økende og er et viktig virkemiddel for å sikre gode og koordinerte tjenester til målgruppen.

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Vedtatte planer		
Kommunedelplan for pleie- og omsorgstjenester 2007-2016	Mer medisinsk behandling i sykehjem har resultert i færre sykehusinnleggelser. 64 nye sykehjemsplasser er etablert på Haugvoll og 23 dobbeltrom er avviklet. Gamle Haugvoll med 43 plasser er avviklet.	Gjennomført. Gjennomført
Smittevernplan 2008-2011	Tiltak i planen er gjennomført. Kommunen er beredt ved utbrudd av smittsomme sykdommer.	Gjennomført.
Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2009-2012	Et mer helhetlig tjenestetilbud til rusavhengige er under arbeid. Pilotkommune er vurdert.	Behandlet av bystyret i september 2011. Flere tiltak iverksatt for å sikre bedre samhandling og oppfølging av rusavhengige. Arbeidet skal evalueres med rapport til bystyret primo 2013.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Samlet mot vold i nære relasjoner - tiltaksplan 2009-2012	Tiltak i planen er gjennomført.	Gjennomført.
Handlingsplan for integrering og inkludering - Del 1 Strategisk del	Prioriterte tiltak er iverksatt innenfor helse, bosetting, arbeid og kompetanse.	Arbeidet med tiltakene i integreringsplanen pågår. Integreringsplanen vil inngå i ny kommunedelplan for Mangfold og inkludering som skal behandles av bystyret i juni 2012.
Behovsanalyse av bo- og aktivitetstiltak til personer med psykisk utviklingshemning og autisme ved utflytting til egen bolig 2010-2016	Forprosjekt for bygging av 12 nye boliger er gjennomført. 4 nye boliger er i drift 4 nye dagsenterplasser er etablert Plan for økt kapasitet dagsenter/utvidet åpningstid er utarbeidet. 5 nye ASVO-plasser er etablert	Forprosjektet er gjennomført. Bystyret har vedtatt bygging av 12 boliger på Kløvningsten. 4 nye dagsenterplasser er etablert. Planarbeidet for økt kapasitet i dagsenter er igangsatt. 5 nye ASVO-plasser ble opprettet høsten 2011.
Planer som skal utarbeides		
Styringsdokument for opplæring og kompetanse i helse og omsorg (2011-2016)	Styringsdokumentet er vedtatt.	Styringsdokumentet er vedtatt. Ulike tiltak er igangsatt.
Rullering av boligsosial handlingsplan	Kommunen deltar i Husbankens boligsosiale utviklingsprogram og områdeløft. Rullering av den boligsosiale handlingsplanen er gjennomført i samsvar med dette. Bygging av 5 boenheter til bostedsløse er gjennomført.	Arbeidet med det boligsosiale utviklingsprogram er igangsatt. Bygging av 5 boenheter for bostedsløse er gjennomført og boligene er innflyttingsklare fra januar 2012.
Prosjekter / enkeltsaker		
Samhandlingsreformen	Helseutfordringene er kartlagt og analysert Innholdet i helsehuset er vedtatt Gjennomført analyse av legevakten Handlingsplan forebyggende helse er vedtatt Pilotprosjekter omsorgsteknologi er igangsatt.	Helseutfordringene er kartlagt og analysert og danner grunnlag for videre planlegging av Samhandlingsreformen. Innholdet i helsehuset fase 1 ble vedtatt av bystyret i september 2011. 6 korttidsplasser for utskrivningsklare pasienter ble opprettet på helsehuset i mai 2011. Analysen av legevakten er gjennomført. Handlingsplan forebyggende helse er ikke påbegynt. Må sees i sammenheng med en overordnet folkehelseplan. Arbeidet pågår. Prosjekt "Legemiddelkarusell" igangsatt.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Utrede avlastningskontakter for hjemmeboende demente		Arbeidet er igangsatt. Saken er ferdig utredet 1. halvår 2012.
Utrede kjøkkentjenesten	Kjøkkentjenesten er utredet og forslag til fremtidig drift og lokaliteter foreligger.	Gjennomført. Behandlet i bystyret april 2011.
Rusfri bolig	Har bosatt 4 personer med tidligere rusproblemer fra fengsel/institusjon som ønsker å være rusfrie.	Prosjektet er iverksatt.
Utrede fysioterapitjenesten	Fysioterapitjenesten er analysert/ utredet med hensyn til tilbud, ventelister og ressursbehov, bl.a. som følge av endret finansieringsordning og samhandlingsreform. Vil inngå som en del av arbeidet med Samhandlingsreformen.	Arbeidet er igangsatt. Inngår som en del av arbeidet med Samhandlingsreformen.
Verbalpunkter til HP i bystyret		
Vurdering/utredning om krisesenterets videre drift	Bystyret ber om at det gjøres en vurdering/utredning av krisesenterets videre drift. Herunder vurdere en større enhet i samarbeid med regionen/andre kommuner.	Stiftelsen Sarpsborg Krisesenter har søkt Lotteri- og Stiftelsestilsynet om oppløsning. Det arbeides for kommunal overtagelse av driften.
Utvikling og oppgradering av eldreboligene og boliger for husløse i Jacob Hilditchs gate	Bystyret ber om at det fremmes en sak om utvikling og oppgradering av eldreboligene og boliger for husløse i Jacob Hilditchs gate.	Arbeidet er igangsatt. Inngår som en del av den helhetlige boligpolitikken.
Ungdommens helsestasjon utvides til 23 år.	Ungdommens helsestasjon utvides til 23 år.	Gjennomført.
Utrede kostnadene ved opprustning av gamle Haugvoll sykehjem i henhold til gjeldende byggeforskrifter	Administrasjonen bes om å utrede kostnadene ved opprustning av gamle Haugvoll sykehjem i henhold til gjeldende byggeforskrifter. Kostnadene bes vurdert opp mot utgiftene til en eventuell riving/nybygging. Driftsmessige konsekvenser ved de to alternativene innarbeides i saken.	Gjennomført. Behandlet i bystyret juni 2011.
Utrede strålefare ved kraftledninger.	Administrasjonen bes utrede sak til behandling vedr strålefare fra kraftledninger, med sikte på vedtak om å begrense/utelukke bygging (spesielt nevnes skoler og barnehager) i eller ved kraftledninger (min. avstand).	Gjennomført. Ivarettatt gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel.
Temamøte for helse- og sosial - om konkurranseutsetting	Det arrangeres et temamøte i komité for helse- og sosial, om konkurranseutsetting.	Gjennomført i august 2011.

Kommuneområde oppvekst

Tall i 1 000 kr				
	Regnskap 31.12.2011	Rev. Budsjett 2011	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef oppvekst	1 752	1 848	96	5,2 %
Enhet utvikling oppvekst	235 246	240 545	5 299	2,2 %
Enhet spesialpedagogiske tiltak	75 543	69 928	-5 615	-8,0 %
Enhet barnevern	71 414	69 815	-1 599	-2,3 %
Grunnskole, SFO og voksenopplæring	413 492	413 571	79	0,0 %
Barnehagene i Sarpsborg	66 184	66 511	327	0,5 %
Sum	863 630	862 217	-1 413	-0,2 %

ØkonomiDrift

Kommuneområde oppvekst har et netto årsbudsjett på 862,2 mill kr. Årsregnskapet for 2011 viser et samlet forbruk på 863,6 mill. kr. Resultatet for kommuneområde oppvekst viser et negativt avvik på 1,4 mill. kr etter bruk av 3,3 mill. kr av tidligere fondsavsetninger tilhørende enhetene.

I forhold til økonomioversikten vises det at utgifter til ikke-kommunale barnehager er større enn forventet.

Ut over dette har det vært økte uforutsette utgifter i forhold til enkeltbarn i form av; økt antall plasseringer i barnevernstjenesten, større andel gjesteelever enn tidligere, større andel barn i barnehager i andre kommuner og økte utgifter til skoleskyss.

Enhetene melder om økt vikarbruk og grunngir dette med behov for voksentetthet på grunn av flere barn med ulike vansker og særskilte behov.

Investering

Prosjekt ny sentrum barneskole på Valaskjold gård er avlyst på grunn av raset som gikk på tomte i mai. Det er nedsatt en prosjektgruppe som har i oppdrag å vurdere alternative tomter. Vedtatt bygging på Sandesundsveien i bystyret 19.1.2012.

Ventilering/lett rehabilitering av Hornnes skole og ventilering av Hannestad skole er de 2 siste prosjektene på skolebruksplanen. Hornnes skole er ferdigstilt 2010. Hannestad skole ble ferdigstilt september 2011. Begge innenfor budsjett.

Det er prosjektert en utvidelse av den midlertidige barnehagen på Sandbakken med ca 70 m2 pluss vognskjul. Dette gjøres for at forholdene for personal og barn skal bli bedre i påvente av ny barnehage som er planlagt i dette området. Prosjektet ferdigstilles før sommerferien 2012.

Ombygging Sandbakken barne- og ungdomsskole: Det er behov for utbedring av elev- og lærer arealene på Sandbakken barne- og ungdomsskole. I tillegg er det pålegg om å gjøre nødvendige tiltak for å sikre rømningsveier ved brann. Klasserommene på ungdomstrinnet er trange, og det er ikke tilstrekkelig kapasitet til det elevtallet som er ved skolen. En utvidelse av læringsarealene utløser et behov for tilleggsareal. Dette skaffes ved å omdisponere det areal administrasjon og lærerarbeidsplasser på ungdomstrinnet har hatt, til læringsareal. Dette gir større og nye klasserom for ungdomstrinnet. Når dette gjøres, må det skaffes til veie andre arealer til administrasjon og lærerarbeidsplasser. Areal til administrasjon skaffes ved å oppføre et nytt bygg på ca 500 m2 mellom barne- og ungdomstrinnet. Prosjektering er utført i 2011. Forventet oppstart av byggearbeider er våren 2012.

Måltavler

Enhet barnevern		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1.2 Opplevd kvalitet - Barnevern	4,9	5,00
B.2 Gode foreldreferdigheter		
B.2.1 Andel avsluttede saker med oppnådd målsetning	- %	80 %
B.2.2 Andel forebyggende tiltak levert direkte fra barneverntjenesten	- %	80 %
B.3 Gode levekår		
B.3.1 Barn med undersøkelse ifht. antall innb. 0-17 år	3,4 %	2,1 %
B.3.2 Andel barn med barnevernstiltak ifht. innbyggere 0-17 år	4,1 %	3,6 %
Grunnskole, SFO og voksenopplæring		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1.2 Opplevd kvalitet - Skole	3,81	-
B.1.1.2 Opplevd kvalitet - SFO	4,5	5,0
B.2 Barn og unge mestrer - Barneskole		
B.2.1.1 Lesferdighet 2. trinn - alt rett eller svært nær.	44,7 %	48,5 %
B.2.1.2 Lesferdighet 2. trinn - i kritisk sone	11,8 %	8,5 %
B.2.2.1 Lesferdighet 5. trinn - NIVÅ 3	20,7 %	32,0 %
B.2.2.2 Lesferdighet 5. trinn - NIVÅ 1	30,9 %	20,0 %
B.2.3.1 Regneferdighet 2. trinn - alt rett eller svært nær	19,7 %	30,0 %
B.2.3.2 Regneferdighet 2. trinn - i kritisk sone	10,7 %	5,0 %
B.2.4.1 Regneferdighet 5. trinn - NIVÅ 3	20,0 %	28,0 %
B.2.4.2 Regneferdighet 5. trinn - NIVÅ 1	34,4 %	23,9 %
B.2.5 Motivasjon for læring (7.trinn)	4,3	4,7
B.2 Barn og unge mestrer - Ungdomsskole		
B.2.6 Grunnskolepoeng	37,2	39,5
B.2.7 Eksamensresultat, skriftlig	3,2	3,6
B.2.8.1 Lesferdighet 8. trinn - NIVÅ 4+5	27,0 %	32,0 %
B.2.8.2 Lesferdighet 8. trinn - NIVÅ 1+2	36,4 %	25,0 %
B.2.8.3 Lesferdighet 9. trinn - NIVÅ 4+5	41,4 %	50,0 %
B.2.8.4 Lesferdighet 9. trinn - NIVÅ 1+2	21,9 %	19,2 %
B.2.9.1 Regneferdighet 8. trinn - NIVÅ 4+5	25,4 %	32,0 %
B.2.9.2 Regneferdighet 8. trinn - NIVÅ 1+2	31,0 %	25,0 %
B.2.9.3 Regneferdighet 9. trinn - NIVÅ 4+5	36,1 %	50,0 %
B.2.9.4 Regneferdighet 9. trinn - NIVÅ 1+2	22,5 %	19,2 %
B.2.10.2 Motivasjon for læring (10.trinn)	3,9	4,7
B.2.11 Overgang til VG opplæring	95,4 %	98,0 %
B.2 Mestring - Voksenopplæring		
B.2.12.1 IMDI test muntlig	95 %	90 %
B.2.12.2 IMDI test skriftlig	67 %	65 %

Bruker	Resultat	Ambisjon
B.3 Et utviklende læringsmiljø (7. trinn)		
B.3.1 Trivsel med lærerne	4,2	4,5
B.3.2 Mobbing	1,5	1,0
B.3.3 Veiledning i fagene	3,4	4,0
Barnehagene i Sarpsborg		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1.2 Opplevd kvalitet - Barnehage	5,1	5,0
B.2 Barn og unge mestrer		
B.2.1 Lek og samspill	-	-
B.2.2 Språkutvikling	-	-
B.2.2 Sosial kompetanse	-	-
B.3 Et utviklende læringsmiljø		
B.3.1 Trivsel	-	-
B.3.2 Medvirkning	-	-
B.3.2 Mobbing	-	-

Det er gjennomført brukerundersøkelser i barnehage, skolefritidsordning og i barnevernstjenesten. Resultater av opplevd kvalitet på alle tre undersøkelsene er likt med eller bedre enn gjennomsnitt for deltagende kommuner i landet. På indikator B.2.1 og B.2.2 innenfor enhet barnevern foreligger det ikke et system for tallstørrelser som gir mening å rapportere på. Barneverntjenestens egne tiltak blir brukt i stor utstrekning, og gir foreldre og deres barn god kvalitet på tiltakene.

Det arbeides systematisk og kontinuerlig med å forbedre elevenes læringsresultater i Sarpsborg. Enhetene har spesielt fokus på lesing som grunnleggende ferdighet på alle klassetrinn. Det satses på økt kompetanse blant lærere og elevenes trivsel / arbeid mot mobbing har høy prioritet.

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Vedtatte planer		
Skolekapasitetsplanen	Bygging av ny sentrumsskole er startet opp. Rullert skolekapasitetsplan danner grunnlag for oppstart av kommunedelplan for skolekapasitet	Etter masseutglidning på planlagt tomt for ny sentrumsskole har prosessen med tomtevalg og planlegging for bygging av ny sentrumsskole startet på nytt. Det tas sikte på at arbeid med rullering av skolekapasitetsplan for Sarpsborg kommune starter høsten 2012.
Oppvekst- og utdanningspolitisk plattform	Kvalitetsvurderingene viser klar forbedring av skolenes evne til å gi tilpasset opplæring. Kommunen har etablert et godt fungerende samarbeid med Østfold fylkeskommune om forbedring av grunnleggende ferdigheter	Iverksatt

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Plan for utdanningsvalg	Elevene opplever karriererådgivning som klart forbedret.	Iverksatt
IKT-plan	IKT betraktes som en grunnleggende ferdighet og enhetene gjennomfører løpende utviklingsarbeid innenfor området	Arbeid med ny IKT plan startes våren 2012
Kommunedelplan barnehage	Plan for barnehagestruktur og kapasitet som gir grunnlag for fortsatt effektivisering i barnehageområdet er vedtatt.	Iverksatt
Planer som skal utarbeides		
Plan for kvalitetsutvikling av SFO	SFO sin betydning som del av et helhetlig opplæringstilbud er fastlagt.	Kommunedelplan for SFO utarbeides og vedtas i løpet av 2012
Prosjekter / enkeltsaker		
Prosjekt nærmiljøhuset avsluttes	Tiltak som skal overføres til linjeorganisasjonen er identifisert og igangsatt innenfor de ulike tjenesteområdene	Tiltakene er videreført i linjeorganisasjonen
Etablering av SOS barnebyer	Utredning som viser muligheter og konsekvenser er behandlet	Stiftelsen SOS barnebyer besluttet i des. 2011 at det skal etableres en barneby på østlandsområdet. Sarpsborg kommune har uttrykt tydelige ønsker om etablering av slik barneby. Det er ikke avklart om Sarpsborg kommune blir forespurt å være vertskommune og det er fortsatt ikke avklart omfanget av en evt. etablering. Det er etablert kontakt med statens barnevern for videre vurdering av spørsmålet.
Samarbeid med andre tjenesteområder	Barnevernet og barne- og familieteamet er samordnet og foreløpig evaluering av tiltaket er gjennomført.	Samarbeid mellom kommuneområde oppvekst og kommuneområde helse og sosial for å tilrettelegge for tidlig innsats er iverksatt.
Klokkergårdveien familiesentral	Tiltaksutvikling med fokus på foreldrefunksjoner er videreført	Utredning er igangsatt og endelig avklaring av videre tiltak vil gjøres i 2012.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Verbalpunkter til HP i bystyret		
<p>Bemanningsreduksjonen i grunnskolen gjennomføres ikke i så stort omfang som foreslått i rådmannens budsjettforslag.</p>	<p>Bystyret forutsetter at det omfattende endringsarbeidet knyttet til opplæringen fortsetter. Det er viktig at grunnskolen forsterker fokuset på å ta i bruk nye metoder og arbeidsmåter i tråd med de signaler som er gitt under behandlingen av kvalitetsmelding for grunnskolen for 2010.</p> <p>Målet om tidlig innsats ligger fast og skal gjenspeiles i fordelingen av den samlede ressursrammen avsatt til grunnskoleformål i 2011.</p>	<p>Iverksatt i henhold til HP</p>
<p>Gjennomgang av leksehjelpordningen i Sarpsborg kommune</p>	<p>Bystyret ber om at det foretas en full gjennomgang av leksehjelps-ordningen i Sarpsborg kommune for å etablere ordninger som i størst mulig grad hindrer at lekser opprettholder og forsterker sosiale ulikheter. Som en del av utredningsarbeidet bør det vurderes muligheten for et samarbeidsprosjekt med Høyskolen i Østfold.</p> <p>Administrasjonen bør utrede om alternative leksehjelpsordninger vil kunne godkjennes som forsøk av Kunnskapsdepartementet. Erfaringene fra prosjekt nærmiljøhuset tas med i det videre arbeidet.</p>	<p>Sees i sammenheng med kommunedelplan SFO</p>

Kommuneområde samfunn, økonomi og kultur

Tall i 1 000 kr				
Enhet	Regnskap 31.12.2011	Rev. Budsjett 2011	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef samfunn, økonomi og kultur	1 192	1 949	757	38,8 %
Enhet økonomi	16 118	16 576	458	2,8 %
Enhet kemner	11 612	11 614	2	0,0 %
Enhet plan og samfunnsutvikling	18 786	20 060	1 274	6,4 %
Enhet kultur	71 651	71 655	4	0,0 %
Byjubileet	782	782	0	0,0 %
Sum	120 141	122 636	2 495	2,0 %

ØkonomiDrift

Kommuneområde har et mindreforbruk på kr 2,49 mill. Dette skyldes i en viss grad refusjoner knyttet til sykefravær og stillinger som har stått ubesatt som følge av dette. I tillegg har uforutsigbare poster slått mer positivt ut enn forventet i tidligere prognoser. Enhetene har også vært aktive med henblikk på å søke ekstern finansiering til ulike prosjekter. I sum har dette bidratt til det nevnte resultatet innenfor det økonomiske området.

Gjennomgående oppleves økonomistyringen som tilfredsstillende.

Investering

Nytt friidrettsanlegg legges til Kalnes. Regulering pågår.

På prosjekt Sparta Amfi utskifting av kjøleanlegg og asbestsanering er prosjektering igangsatt. Gjennomføring av byggearbeidene vil pågå medio april til primo september 2012.

Folkets Hus utbedringer teaterscene: Det ble ikke gjort tiltak her i 2011. I 2012 er det planlagt å legge nytt gulv foran scenen. Tribunen gjøres fast, og det er planlagt en generell oppussing av inngangspartiet.

Måltavler

Enhet plan og samfunnsutvikling		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Reguleringsplaner	54 uker	50 uker
B.2 Godt miljø		
B.2.1 Vannkvalitet iht. SFT's klassifiseringssystem	-	-
Enhet kultur		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-
B.1.2 Brukermedvirkning (andel fritidsklubber med klubbstyre)	100 %	100 %
B.1.3 Antall produksjoner i egen regi der brukere deltar i planleggingen	53 %	50 %
B.2 Aktuelle og attraktive tjenester		
B.2.1 Besøksdekning fritidsklubber	46 %	20 %
B.2.2 Antall besøkende biblioteket	155 000	154 000
B.2.3 Økning i bibliotekbrukere på internett	8 %	15 %
B.2.4 Andel skoleelever som benytter kulturskolens tilbud	10 %	12 %

Det innhentes resultater fra to enheter innenfor kommunerådet; enhet kultur og enhet plan- og samfunnsutvikling. Sistnevnte har et mål knyttet til saksbehandlingstid. Resultatet er omtrent som fastsatt ambisjonsnivå. Et mindre avvik skyldes økt tidsbruk til et par ressurskrevende saker. Disse er nå ferdigstilt.

Enhet kultur har gjennomgående god måloppnåelse. Det registreres avvik i bibliotekbrukere på internett. Dette kan skyldes flere forhold. Men veksten har vært økende de siste årene, og det er ikke usannsynlig at den nå vil avta noe. I tillegg har det gjennom året vært noen datatekniske problemer. Dette har medført at systemet ikke har vært tilgjengelig i perioder.

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Vedtatte planer		
Planstrategi 2010-2013	Planstrategien rulleres. Ny periode 2012-2015	Arbeidet med planstrategien går etter planen
Kommuneplanens samfunnsdel 2007-2020	Resultater som følge av prioriteringer i HP <ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsmåltavler • Planer/prosjekter/tiltak Rullert plan er vedtatt. Ny planperiode 2011-2023.	Ny samfunnsdel ble vedtatt juni 2011. Det vises til HP for 2011 strategiske prosesser under de ulike kommuneområdene med hensyn på resultater som følge av prioriteringer. Gjennom HP prosessen og budsjett arbeid høsten 2011 har det blitt utformet en handlingsplan som gjenspeiler målsetningene i samfunnsdelen. Denne ble vedtatt i desember 2011.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Kommuneplanens arealdel 2003-2016	Planen er rullert ved at høringsforslaget 2007-2020 er sluttbehandlet. Planprogram for samordnet revidering av kommuneplanens arealdel og kystsoneplan er vedtatt.	Høringsforslaget 2007 - 2020 ble vedtatt februar 2011. Arbeidet påbegynt, planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn februar 2012.
Revisjon av kystsoneplan 2007-2020	Jf. kommuneplanens arealdel over. Høysand inngår i rulleringen.	Arbeidet påbegynt, planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn februar 2012
Sentrumsplan 2004-2016	Rullert plan er vedtatt Ny planperiode 2011-2023	Kommunedelplan for sentrum legges ut på offentlig ettersyn våren 2012.
Trafikksikkerhetsplan 2010-2013	Prioriterte tiltak iverksatt	Arbeidet pågår kontinuerlig. Prioriterte gang/sykkelruter legges også inn som grunnlag for søknadsbeløp i pågående søknad om belønningssmidler.
Plan for klima og energi 2001	Revidert plan er vedtatt. Ny planperiode 2011-2020	Kommunedelplan Klima og energi 2011 - 2020 er vedtatt juni 2011.
Kommunedelplan for kultur	Kulturplanen er rullert	Opprinnelig framdriftsplanen er revidert. Høringsutkast til kommunedelplan for kultur legges fram til politisk behandling i mai 2012. Etter bestemmelser i plan og bygningsloven blir så planutkastet lagt ut på høring i minimum 6 uker. Politisk sluttbehandling kan forventes høsten 2012.
Kommunedelplan for kulturminner	Kulturminnene er vedlikeholdt i henhold til vedtatt plan. Skilting er oppdatert	Ivaretatt gjennom avtale med ASVO om skjøtsel av kulturminner.
Kommunedelplan for fysisk aktivitet	Planen er revidert	Kommunedelplan for fysisk aktivitet legges fram til politisk behandling i løpet av 1. halvår 2012.
Forvaltningsplan for Øketangenområdet	Forvaltningsplanen for Øketangenområdet er fulgt opp	Sarpsborg kommune har gjennomført store arbeider på Øketangen de siste årene. Øketangen framstår nå som et veldig flott friluftsområde. Området består i dag av tre flotte sandstrender og store arealer med svaberg egnet både for bading og fising. Alle arbeider er gjennomført etter forvaltningsplanen for området.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Planer som skal utarbeides		
Plan for Hafslund	Avklare funksjon til Hafslundområdet i et helhetlig byutviklingsperspektiv. Koordineres med revidering av kommuneplanens arealdel	Avklares gjennom arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel
Kommunedelplan for miljø	Tiltaket vurderes opp mot andre prioriterte planer og ressursbruk	Arbeidet er ikke prioritert i 2011
Kommunedelplan folkehelse	Tiltaket vurderes opp mot andre prioriterte oppgaver og ressursbruk	Arbeidet er ikke prioritert i 2011
Plan for Høysand	Høysand inngår i kystzoneplan	Avklares gjennom arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel.
Forvaltningsplan for Høysandområdet	Forvaltningsplan er utviklet	Opparbeidelse og utvikling av Sandvikaområdet i Høysand er videreført.
Skjøtselsplan for Kjerringholmen	Skjøtselsplanen er ferdig utarbeidet	Planen er ferdig utarbeidet.
Landskapsplan for Torsbekkdalen	Planen er vurdert i sammenheng med andre tiltak i området	Landskapsanalyse er ferdig utarbeidet av Cowi. Underveismelding legges fram til politisk behandling i februar 2012. Videre arbeid med utarbeidelse av landskapsplanen og mulighetsvurderinger for området blir igangsatt i løpet av 1.halvår 2012.
Prosjekter / enkeltsaker		
Bypakke Nedre Glomma	Statlig kvalitetssikring (KS1) av KVVU Transportsystemet i Nedre Glommaregionen foreligger. Reisevaneundersøkelse foreligger. Forberede realisering av bypakke	Arbeidet og fremdrift går etter planen. KS1 og reisevaneundersøkelsen foreligger. Samarbeidsavtalen om areal og transport er vedtatt. Arbeidet med å forberede prinsippvedtak for bompenger er påbegynt - det er en forutsetning for å gå videre med en realisering av bypakke.
Belønningsordning for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk	Utarbeide søknad i samarbeid med fylkeskommunen og Fredrikstad kommune	Arbeidet og fremdrift går etter planen. Samarbeidsavtalen er om areal- og transport vedtatt. Arbeidet med å forberede prinsippvedtak for bompenger er påbegynt - det er en forutsetning for å kvalifisere til midler over belønningsordningen. Søknad om belønningsmidler er også påbegynt i samarbeid med Fylkeskommunen og Fredrikstad kommune.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Dobbeltsporet jernbane og lokalisering av stasjon	Statlig KVVU for dobbeltsporet jernbane, inkl. stasjonslokalisering foreligger. Jernbaneverket har ansvar for arbeidet	Rapport fra statlig KVVU for dobbeltsporet jernbane vil foreligge februar 2012. Analysen "Konsekvenser av dobbeltsporet jernbane med stasjonslokalisering" er ferdig. Analysen vil være grunnlag ved høringsuttalelsen til KVVU jernbane fra Sarpsborg kommune.
Utnytte mulighetene ved nytt sykehus på Kalnes	Prioritere innsatsområder foreligger, delprosjekter er igangsatt.	Arbeidet med oppdragsavtale fase 2 pågår. Arbeid med delprosjekter er igangsatt.
Strategier for samarbeid med private	Avklare roller og ansvar, følge opp strategier	Arbeidet er påbegynt - rolleavklaring og ansvar avklares i 2012.
Strategi for næringsutvikling	Tiltaket vurderes opp mot andre prioriterte oppgaver og ressursbruk	Bystyret vedtok ifm. behandling av budsjettet, at det skal utarbeides en næringsplan. Arbeidet vil påbegynnes i 2012.
Handelsanalyse	Styrke sentrum som handelsarena, unngå handelslekkasje, avklare behovet for avlastningsområder og lokalisering av disse	Handelsanalyse og lokaliseringsanalyse er en del av samarbeidsavtalen om areal og transport. Igangsetting av arbeidet er utsatt til våren 2012 pga nødvendig regional samhandling,
Framtidsbyen Sarpsborg	Handlingsprogram som utvikler Sarpsborg som en miljøby med lavest mulig klimagassutslipp og godt bymiljø er rullert og vedtatt.	Handlingsprogrammet med utgangspunkt i handlingsdelen til klima og energiplanen er påbegynt. Skal vedtas våren 2012.
Vannforvaltning: oppfølging av EUs vannrammedirektiv	Delta i arbeid med forvaltningsplan for Glomma sør for Øyern. ☐ Tiltaksplan II for Tunevannet: følge opp plan og vurdere behov for revisjon ☐ Tiltaksplan for Isesjø: følge opp planen	Kommunen deltar i arbeidet med vannforvaltning Glomma Sør. Karakterisering av vannforekomstene er gjennomført i 2011, resultatene forventes våren 2012. Dette blir grunnlaget for videre arbeid med mål og strategier. Arbeid med utfisking av karpefisk i Tunevannet ble gjennomført i oktober 2011. Arbeid for å redusere vannstands nivå i Tunevannet v/Stenbekken er igangsatt.
Strategisk støykartlegging	Samarbeid med Fredrikstad om strategisk støykartlegging er avklart og organisert (lovpålagt)	Arbeidet går etter planen.
Utbyggingsavtaler	Bruk av utbyggingsavtaler er vedtatt	Arbeidet utsatt til nyåret 2012.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Levekårskartlegging på sonenivå	Tiltak iverksettes	Arbeidet er forsinket pga manglende leveranser eksternt. Det tas sikte på politisk behandling våren 2012
Helhetlig boligpolitikk	Boligpolitisk utredning som ser boligutvikling i en strategisk sammenheng vedtas og følges opp i planarbeid	Underveismelding behandlet i komité for samfunnsutvikling 14. Desember. Høringsuttalelse til NOU 2011:15 Rom for alle er avgitt. Arbeidet med foranalyse startet i august.
Frivillighetsmelding	Frivillighetsmelding vedtas. Strategier for samarbeid med frivillig sektor avklart.	Arbeidet er ikke prioritert i 2011
Grønnstrukturutredning	Vedtas som faglig grunnlagsdokument for revidering av kommuneplanens arealdel og sentrumsplanen.	Grønnstrukturutredningen må sees i sammenheng med lekeplassanalyse og prosessene med vedtak samkjøres ifm. revisjon av arealplanen.
Strategier mot 2016. Levende bysentrum	Statusrapport med reviderte og oppjusterte strategier	Statusrapport er ferdigstilt august 2011 og presenteres politisk 2012 sammen med forslag om oppfølging/organisering av arbeidet fremover.
Nytt bibliotek og kulturhus	Ferdig prosjektert i 2011.	Ved budsjettbehandlingen for budsjettet 2012 ble det avsatt ytterligere 10 mill på fond til realisering av nytt bibliotek og kulturhus. Spørsmål om etablering av nytt bibliotek og kulturhus i tilknytning til Sarpsborg torg er under utredning.
Sarpsborgs tusenårsjubileum	Organisering og rammer for jubileet er på plass.	Organisering av byjubileet er vedtatt av plan og økonomiutvalget.
Oppfølging av avtale om skjøtsel av kulturminner	Skjøtselavtalene er fulgt opp	Avtalene følges kontinuerlig opp.
Fokus på miljø ved innkjøp	Sarpsborg kommune har fortsatt fokus på miljøkriterier ved innkjøp og anskaffelser i kommunen.	Arbeidet pågår gjennom Framtidens Byer, samt at det vil få ytterligere fokus i kommunesamarbeidet Klimanett Østfold iht. vedtak i bystyret juni 2011.
Verbalpunkter til HP i bystyret		
Utrede aktiviteter ved Gleng og Robert Normann-museet	Det skal utredes tiltak vedrørende aktiviteter ved Gleng og Robert Normann-museet i løpet av vinter/vår 2011	Bystyret behandlet tiltak i tilknytning til Gleng ifm. med budsjettbehandlingen for 2012. Sarpsborg kommune har overtatt Robert Normann samlingen fra Sarpsborg Jazzklubb.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Utdanningsnivå og lave overføringer til Sarpsborg kommune.	Bystyret viser til saksframlegget der det fremgår at lavt utdanningsnivå er en årsak til lavere overføringer enn forventet til Sarpsborg. Bystyret mener dette ikke er i tråd med omleggingen av inntektssystemet der utjevning av levekårsforskjeller var et av målene. Bystyret ber rådmannen gjennomgå disse kriteriene, slik at politisk ledelse i samarbeid med KS kan synliggjøre disse konsekvensene for sentrale myndigheter.	Vedtaket er fulgt opp ved at et notat er utarbeidet og utlevert plan- og økonomiutvalgets medlemmer.
Storedalsenteret.	Bystyret ber om at det fremmes en sak om konsolidering med Østfoldmuseet, her vurderes kommunens bidrag.	Sak ift. konsolidering av Storedalsmuseet ved Østfoldmuseet ble behandlet i komité for kultur 070611.
Utrede mulighetene for boule-baner	Administrasjonen utreder muligheten for boule-baner for eksempel i Kulåsparken.	Sak om muligheter for boule-baner f.eks. i Kulåsparken ble behandlet i komité for kultur 070611
Investeringer på gang og sykkelveier, øke denne satsingen	Bystyret er positive til investeringer på gang- og sykkelstier og vil øke denne satsningen ved tildeling av midler ifra staten gjennom belønningsordningen.	Sarpsborg deltar i sykkelbyprosjektet Nedre Glomma. Innsats og ressurser til gang- sykkelveiarbeidet koordineres gjennom dette og samarbeidsavtalen om areal- og transport. Tildelte midler over belønningsordningen er benyttet til sykkelfelt i R.A gata og detaljplanlegging av gang/sykkelbru Hafslundsøy - Opsund. Arbeidet med søknad om belønningsmidler er i gang - der blir det særlig fokus på tiltak for å styrke sykling og gange.
Mulige tiltak for å lette den økonomiske situasjonen for Sarpsborg fotballklubbs kunstgressanlegg.	Rådmannen gis i oppdrag å legge fram sak til behandling i bystyret i løpet av 1. kvartal 2011, hvor mulige tiltak for å lette den økonomiske situasjonen for Sarpsborg Fotballklubbs kunstgressanlegg blir framlagt. Utredningen gjøres i samarbeid med Sarpsborg Fotballklubb og Sarpsborg Idrettsråd.	Sak om SFK ble politisk behandlet i juni 2011
Prosjektplan for omstillingsarbeidet.	Rådmannen gis i oppdrag å starte prosjektplan for omstillingsarbeidet som legges fram for bystyret innen mars 2011. Sarpsborg kommune skal søke skjønnsmidler til prosjektet fra Fylkesmannen i Østfold.	Prosjektet (Nye handlingsrom) ble startet opp i mars 2011 etter at prosjektplan ble godkjent av bystyret. Sluttrapporten fra prosjektet ble behandlet av bystyret i desember samme år.

Kommuneområde HR

Tall i 1 000 kr				
Enhet	Regnskap 31.12.2011	Rev. Budsjett 2011	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef HR	1 187	1 306	119	9,1 %
Enhet arbeidsgiver	48 120	50 264	2 144	4,3 %
Enhet kommunikasjon og service	57 143	57 143	0	0,0 %
Sum	106 450	108 713	2 263	2,1 %

ØkonomiDrift

Kommuneområde HR går samlet med et overskudd i 2011.

Fra Enhet arbeidsgiver rapporteres om ca 3 millioner kroner lavere utgifter enn budsjettert til omstilling. Derimot er det et overforbruk på noen andre fellesposter, bl.a. personforsikringer, OU-midler og hjelpeverger.

Enhet kommunikasjon og service er i balanse etter bruk av 0,2 mill kr av tidligere fondsavsetninger tilhørende enheten.

Investering

Det er foretatt store investeringer for at de ansatte i Sarpsborg kommune kan jobbe mer effektivt:

- Utbygging av infrastruktur, fiber og trådløst nettverk
- Bedre elektroniske tjenester ved blant annet ny internettportal og elektroniske skjemaer
- System og utstyr til papirløs saksbehandling
- Oppstart av prosjekt for en mer effektiv informasjonshåndtering
- Oppgradering av sak- og arkivsystemet

Investeringsene er økonomisk sett i tråd med de budsjetterte og planlagte aktiviteter og tiltak.

Brukerresultater**Kommunikasjon og service**

Område informasjon og omdømme jobber aktivt med innholdsproduksjon, oppfølging av sosiale medier, medieovervåking, rådgivning og strategisk utvikling. I løpet av 2011 lanserte kommunen blant annet nye nettsider som er blitt veldig godt mottatt. Noen nøkkeltall fra området i 2011:

- Det ble satt i gang medieovervåking fra 1. juli 2011. I løpet av 2. halvår ble Sarpsborg kommune omtalt i over 2000 artikler i norske aviser og etermedier. Av de analyserte artiklene ble 39 % ansett som positive, mens 23 % var negative
- Over 800 000 besøk ble registrert på kommunens nettsider og det ble lest nesten to millioner artikler
- Sarpsborg er den kommunen i landet med flest tilhengere på Facebook. Ved utgangen av 2011 var tallet 4 265. Det var stor aktivitet på Facebook med mer enn 3 500 brukermeldinger og kommentarer
- 438 personer følger Sarpsborg kommune på Twitter
- Ved utgangen av året var det publisert 34 videofilmer på Youtube, med til sammen over 25 000 visninger
- 146 000 artikler ble lest på kommunens intranett

Sarpsborg kommune har pr. 31.12.2011 totalt 49 godkjente skjenkesteder og 34 godkjente utsalgssteder som selger og skjenker alkoholholdige drikker. I 2011 er det behandlet 50 søknader om skjenkebevilling.

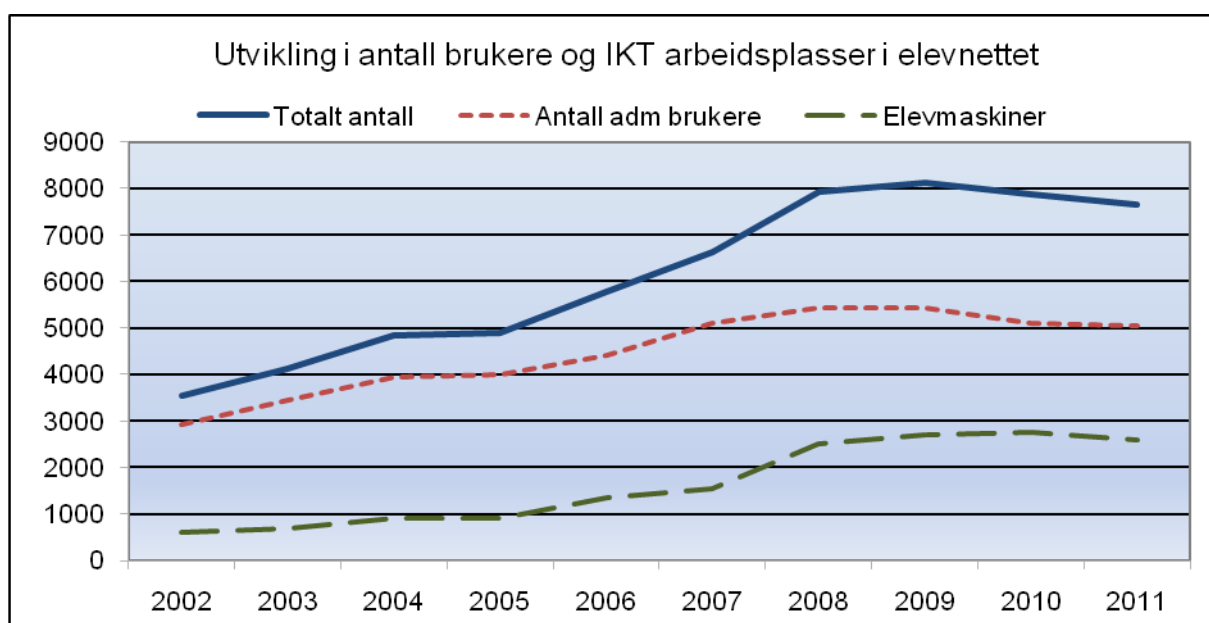
I 2011 ble det journalført 14 898 inngående dokumenter i kommunens elektroniske dokumenthåndteringssystem.

Serviceforretningen etablerte i april 2011 et nytt kontaktpunkt for våre innbyggere på portalen. "Prek med oss" er en chat-tjeneste hvor innbyggeren kan føre en direkte samtale med en av servicekonsulentene online. Kommunens service ble fremholdt som blant de beste i landet både på Servicekonferansen 2011 og i Forbrukerrådets årlige test av service i norske kommuner.

Serviceforretningen behandlet i 2011 blant annet:

- 19 500 besøkende
- 118 086 innkommende telefoner
- 4341 søknader om tjenester innenfor pleie og omsorg
- 1100 søknader om bostøtte
- 2000 søknader/ forespørsler om leie av idrettsanlegg
- 4500 e-poster som mottas på serviceforretningen@sarpsborg.com
- 600 e-dialoger
- 1200 svar på facebook

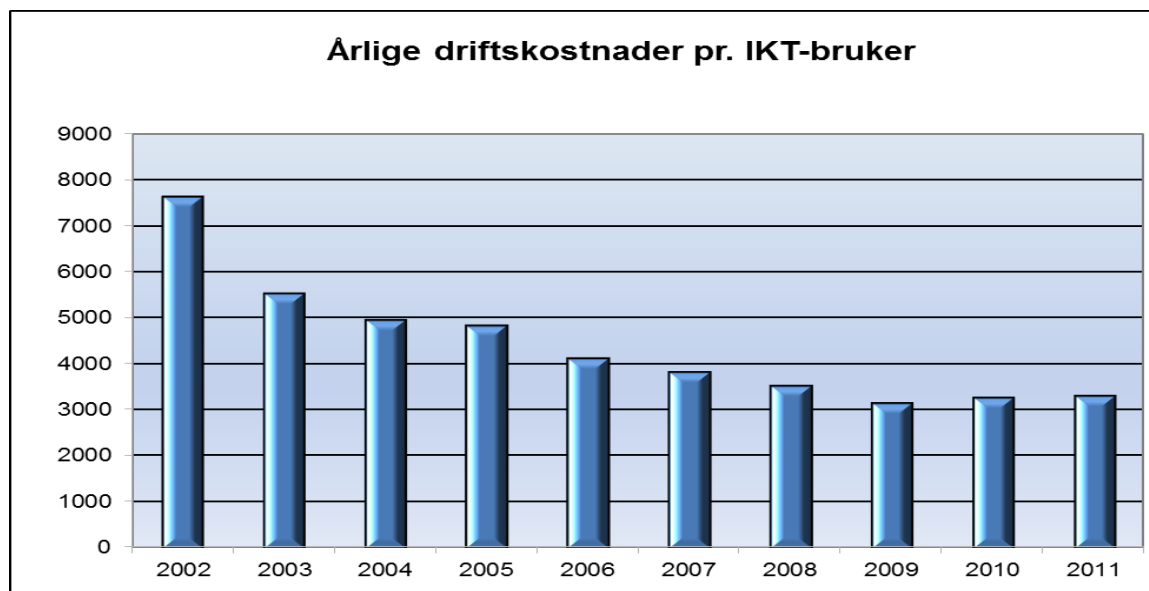
Ved siden av å drifte kommunens IKT-systemer, er det gjennomført betydelige utviklingsoppgaver i 2011.

Grafen indikerer utviklingen i antall IKT- brukere i Sarpsborg kommunes administrative nett (ansatte i kommunen) summert med antall IKT- arbeidsplasser (PC-er) i kommunens elevnett.

Antallet registrerte administrative brukere og antall IKT arbeidsplasser (PC-er) i elevnettet er redusert ved utgangen av 2011 i forhold til foregående år. Dette skyldes to forhold:

- Det er utført et stort arbeid med å rydde opp i katalogtjenesten (AD) blant annet i forbindelse med ERP- løsningen og nye rutiner for registrering av ansatt informasjon. Dette har ført til en reduksjon på ca 60 brukerkontoer/e-post adresser.
- I elevnettet er det gjort en total optelling av klientutstyr. Grunnet overgang til Microsoft Windows 7 ble ca 156 av de eldste elevmaskiner kassert da disse ikke kan oppgraderes til Microsoft Windows 7. Samtidig ble det i 2011 innkjøpt 650 nye skole PC-er hvor ca 400 erstattet gammelt utstyr og 250 for å øke PC-tettheten blant elevene. Av tekniske årsaker blir nytt utstyr utplassert i 1.kvartal 2012.

Graf beskriver utvikling i årlige driftskostnader for IT utstyr til ansatte og elever i Sarpsborg kommune. Avskrivningskostnader ved utstyrskjøp (PC-er, terminaler, skjermer etc.) og kostnader ved kjøp/leie av fagsystem er ikke med i disse tallene.

Enhet arbeidsgiver

Produksjonsdata, Team lønn og personal (Lønningskontoret).

Aktuell statistikk og produksjonsdata	Enhet	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lønns- og trekkoppgaver	Antall	6576	6898	6956	7237	7146	7329
Utbetalinger fra lønningskontoret i gj.snitt pr. måned	Antall	5139	5262	5300	5406	5250	5458
Samlede kostnadsførte lønn og sosiale utg.	Mill/kr	1354	1482	1696	1770	1821	1931
Stillingsannonser	Antall	286	434	410	314	302	318
Tilsettingsaker (inkl. justeringer av deltidsstillinger)	Antall	1041	1288	663	490	602	484
Ansiennitetsberegninger	Antall	744	912	1.057	895	683	726
Totalt antall overtidstimer i Sarpsborg kommune	Antall	33929	45210	67626	48132	50684	52598

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Vedtatte planer		
IKT strategi (BY 3/2008)	Oppdatering iht. ny kommunedelplan for kommunikasjon. Tiltak iverksatt	Gjennomført.
Planer som skal utarbeides		
Kommunedelplan kommunikasjon	Til beslutning i plan og økonomiutvalget våren 2011	Kommunedelplan kommunikasjon er vedtatt av bystyret juni 2011. Det er gjennomførte konkrete tiltak i løpet av 2011, i tråd med kommunedelplanens handlingsdel.
Prosjekter / enkeltsaker		
Utvikling av ny arbeidsgiverpolitikk og verdisett i SK	Skal til behandling i bystyret våren 2011	Arbeidet er igangsatt, men noe forsinket. Kommer til politisk behandling våren 2012
Elektroniske tjenester til innbyggerne	Ny internettportal med elektroniske skjemaer lansert	Gjennomført. Portalen vil forbedres ytterligere og antallet elektroniske skjemaer vil økes i løpet av 2012.
Elektronisk kommunikasjon med folkevalgte	Pilotere ”papirløse politikere” i relevante komiteer	Gjennomført etter planen. Vil bli tatt i bruk i større omfang i 2012.
Nettverksstrategi - inkludert bedre kommunikasjon til skoler og barnehager	Etablert strategi for nettverk (trådløst/fiber). Forbedret kommunikasjon til skoler og barnehager	Etablert fiberforbindelse, blant annet til lokasjoner i Varteig og Jelsnes, samt til Haugvoll sykehjem og Sandbakken barne- og ungdomsskole. Strategier klare for administrative vedtak første kvartal 2012.
Økt turnuskompetanse og redusert deltid	Utprøving av alternative turnusordninger. Reduksjon av uønsket deltid	Arbeidet er igangsatt, men noe forsinket. Kommer til politisk behandling våren 2012.
Verbalpunkter til HP i bystyret		
Investering i IKT og elektroniske tjenester	Bystyret er positive til investeringer i IKT og elektroniske tjenester. Det forutsettes at det velges løsninger med universell utforming som gjør tjenesten og informasjonen tilgjengelig for alle.	Universell utforming er med som et krav i alle utviklingsprosjekter knyttet til elektroniske tjenester.

Kommuneområde Teknisk

Tall i 1 000 kr				
	Regnskap 31.12.2011	Rev. budsjett 2011	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef teknisk	3 037	3 619	582	16,1 %
Enhet eiendom	1 449	1 570	121	7,7 %
Enhet byggservice	158 791	154 619	-4 172	-2,7 %
Enhet kommunalteknikk	6 575	-3 440	-10 015	-291,1 %
Enhet byggesak, landbruk og kart	10 894	11 442	548	4,8 %
Sum	180 746	167 810	-12 936	-7,7 %

ØkonomiDrift

Enhet byggservice har et større underskudd grunnet store energikostnader. Dette er rapportert i 1. og 2. tertial.

De øvrige driftsområdene går med overskudd. Et regnskapsteknisk unntak er selvkostområdet for vann, avløp og renovasjon, hvor mindre bruk av investeringsmidler og uforutsigbare lave rentekostnader har gitt et regnskapsmessig større "underskudd".

Investeringer

Enøk-investeringer følger programmet. Den største investeringen og utbytte er gjort på Sarpsborg sykehjem, Tingvolheimen sykehjem og Skjeberg administrasjonsbygg.

Gjennomføring av brannoppgradering utføres etter prioritert liste i samråd med brannvesenet og vil slutføres i 2012.

Prosjekt universell utforming kommunale bygg er startet opp. Sarpsborg rådhus har vært prioritert i 2011.

Prosjekt vurdering av kommunens administrasjonsbygg er startet opp og videreføres i 2012.

Rehabilitering av vann og avløpsanlegg i Madam Arnesensvei del1 er ferdig, men ikke økonomisk sluttrapportert.

Vann og avløpsanlegg i Skjebergkilen er ferdig, men ikke økonomisk sluttrapportert.

Overføringsanlegg Jelsnes - Brunsbydalen (landanlegg) er ferdig, men ikke økonomisk sluttrapportert.

Vann og avløpsanlegg Ise - Kampenes er ikke igangsatt på grunn av en del avklaringer. Avklaringene tas i forbindelse med ny hovedplan VVA.

Renseanleggene Jelsnes og Brunsbydalen er lagt ned.

Baterød vannverk forventes ferdig rehabilitert i løpet av 2012, mens Alvim renseanlegg forventes ferdig i 2013.

Investeringene vedrørende Sarpsborg torg er gjennomført, men ikke økonomisk sluttrapportert.

Måltavler

Enhet kommunalteknikk		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet renovasjon	-	-
B.2 Hygienisk trygt, godt og nok vann		
B.2.1 Antall alvorlige avvik fra drikkevannsforskriften	0 stk	0 stk
B.2.2 Antall timer avbrudd per innbygger per år	0,2	<1
B.3 Gode avløpssystemer		
B.3.1 Antall tilbakeslag (kloakk i kjeller)	6 stk	<10 stk
B.4 Fungerende innsamlingsordning for husholdningsavfall		
B.4.1 Andel klager	0,05 %	<0,1 %
B.5 Godt tilbud om levering av avfall		
B.5.1 Antall nye returpunkter	4 stk	3 stk
B.5.1 Antall leveranser i Gatedalen fra privathusholdninger	37 560	38 400
B.6 Godt brann- og ulykkesforebyggende arbeid		
B.6.1 Andel feiing og tilsyn i bolig	90 %	100 %
B.6.2 Målrettet informasjonsarbeid	2 200 timer	2 000 timer
B.6.3 Andel tilsyn med særskilte brannobjekter (§ 13 bygg)	61 %	100 %
B.7. God og trygg fremkommelighet på veinettet		
B.7.1 Trafikkulykker på kommunale veier	15 stk	<15 stk
B.7.2 Nye veier med 30 km/t fartsgrense	20,7 km	8,8 km
B.7.3 Oppgradering av grusveier til veier med asfaltdekke	1,7 km	0,8 km
Enhet byggesak, landbruk og kart		
Bruker	Resultat	Ambisjon
B.1 Gode tjenester (gjennomgående)		
B.1.1 Opplevd kvalitet - Byggesaksbehandlingen	4,2	4,2
B.1.1 Opplevd kvalitet - Skogforvaltningen	5,0	5,0
B.2 God forvaltningspraksis		
B.2.1 Svartid antall uker - byggesøknader, 3 ukers frist	4,7	<3
B.2.2 Svartid antall uker - byggesøknader, 12 ukers frist	9,0	<12
B.2.3 Klager som omgjøres av høyere instans i bygge- og delingssaker, antall	1 klager	<3 klager
B.2.4 Tilsyn med dokumentasjon i søknader etter § 20-1	0,0 %	5 %
B.2.5 Tilsyn med avfallsplaner og miljøsaneringsbeskrivelse er utarbeidet	0,0 %	5 %
B.2.6 Ulovlighetsoppfølging - kystsonen - antall avsluttede saker	6	10
B.2.7 Ulovlighetsoppfølging - unntatt kystsonen - antall avsluttede saker	15	10

Bruker	Resultat	Ambisjon
B.3 Godt miljø		
B.3.1 Luftkvalitet, avvik fra grenseverdi SO2 i forskrift	- ug/m3	250 ug/m3
B.3.2 Årlig avvirkning i % tilvekst, skog	-	-
B.4 Bærekraftig landbruk		
B.4.1 Årlig avvirkning / tilvekst skog	-	-
B.5 God forvaltningspraksis		
B.5.1 Svartid antall uker - Delingssaker, 12 ukers frist	5 uker	<5 uker
B.5.2 Svartid antall uker - Målebrev/midl. foretning	18 uker	<16 uker
B.5.3 Klager som omgjøres av høyere instans i bygge- og delingssaker, antall	0 saker	1 saker

Team byggesak har noe økning i saksbehandlingstid og antall saker som overskrider lovpålagte frister. Dette skyldes blant annet innføring av ny plan- og bygningslov, langtidssykdom og bruk av ressurser til opplæring av vikarer og nytilsatte. I tillegg foreligger det mange arbeidskrevende saker med nye tiltak i kystsonen og ulovlighetsoppfølginger. Byggesak jobber mot kortere saksbehandlingstid, samtidig som vi skal yte god service og opprettholde kvaliteten på de vedtakene som fattes.

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Vedtatte planer		
Kriseplan	Det er gjennomført nye ROS-analyser	Revidering av overordnet kriseplan og innføring av elektronisk krisehåndteringsverktøy skal gjennomføres i 2011/2012. Arbeidet med hovedplan og delplaner skal være gjennomført innen sommerferien i 2012. Arbeidet går som planlagt.
Landbruksplanen - vedtatt 2001	Arealplanavklaring avventes før eventuell revisjon	Landbruksplanen er i HP 2012-2015 satt opp til revidering i slutten av perioden. Formelle hjemler blir vurdert lagt inn i kommuneplanens arealdel.
Planer som skal utarbeides		
Kommunedelplan vann, avløp og renovasjon	Planen er vedtatt.	Kommunedelplan vann, avløp og renovasjon er justert til å bli en vei, vann og avløpsplan. Dette arbeidet er igangsatt og første delplan som gjelder spredt bebyggelse og evt. muligheter for tilkobling til kommunens eget system skal behandles politisk før sommerferien 2012.
Universell utforming i bymiljø	Plan for universell utforming er utarbeidet.	Retningslinjer for opparbeidelse av ledelinjer i sentrum er under behandling. Tiltaksplan for universell utforming av kryssningspunkter for fotgjengere er under utarbeidelse. Prioriterte tiltak på og rundt Sarpsborg Torg er under arbeid.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
Prosjekter / enkeltsaker		
Plastsortering	Ordningen er innført for alle husholdninger	Ordningen er innført for alle husholdninger
BORGVAR utredning		Det er avklart at en evt. ny utredning om å etablere BORGVAR utsettes, og er tatt ut av HP 2012-2015.
Torget - utbygging	Torget med cafe er ferdig utbygd og i drift.	De anleggsmessige arbeidene er ferdige og ferdigbefaring på lysanlegget er gjennomført, men ikke overtatt. Utføring av reklamasjonsarbeider pågår.
Sorteringsanlegg Gatedalen miljøanlegg, modernisering		Arbeidet med rehabilitering av sorteringsbygget pågår.
Rehabilitering Baterød vannverk fase 2	Prosjektet er gjennomført.	Arbeidene er i gang og slutføres høsten 2012.
Rehabilitering Alvim renseanlegg	Prosjektet er gjennomført.	Arbeidet er igangsatt, og må sees i sammenheng med utbygging av Alvim renseanlegg. Arbeidene blir ikke slutført i 2013.
Verbalpunkter til HP i bystyret		
Analyse over alle eiendommene til kommunen	Bystyret ber om å få fremlagt en analyse over alle eiendommene til kommunen, som setter fokus på mulige anvendelsesmuligheter eller plan for avhending.	Arbeidet er i gang, og analysen forventes ferdig 2012
Administrasjonen utreder muligheten for å tilknytte rådhuset til fjernvarmeutbyggingen i Sarpsborg.	Administrasjonen utreder muligheten for å tilknytte rådhuset til fjernvarmeutbyggingen i Sarpsborg.	Tiltaket er vurdert og ikke å anbefale.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2011	Status per 3. tertial 2011
<p>Plan for energiøkonomisering og miljøvennlig oppvarming i kommunale bygg</p>	<p>Plan for energiøkonomisering og miljøvennlig oppvarming i kommunale bygg.</p> <p>Det utarbeides en samlet vedlikeholdsplan av den kommunale eiendomsmassen.</p>	<p>Arbeidet med energiøkonomisering er beskrevet i kommunedelplan klima og energi 2011-2020 og i handlingsplanen for samarbeidsprosjektet "Framtidens byer".</p> <p>Det er utarbeidet Enøk-plan for tiltak i eksisterende bygg for perioden 2011-2016. I nye bygg skal det blant annet være vannbåren varme i alle bygg over 500m². Dette innarbeides i byggehåndboken for nye kommunale bygg som skal være ferdig 1. halvår 2012.</p> <p>Vedlikeholdsplan for kommunale bygg er utarbeidet og presentert for kommuneledelsen. Arbeidet med tilstandsrapporter for kommunale bygg er godt i gang.</p>
<p>Miljøvennlig kommunal transportpolitikk</p>	<p>Kommunal transportpolitikk skal i hovedsak være miljøvennlig, ved å tilstrebe bruk av elbiler, hybridbiler, gassdrevne biler, flexifuel biler og andre miljøvennlige kjøretøy.</p>	<p>Med bakgrunn i målsetningen at vår transportpolitikk skal være miljøvennlig, oppfylles noe ved kjøp av miljøvennlige kjøretøy El-biler (3 stk.) og hybridbiler (4 stk.) og i tillegg strenge krav til CO₂ utslipp ifb. med kjøp av andre kjøretøy (EURO klasse 5).</p>

Vedlegg

Investeringsoversikt

	Regnskap Totalt	Bevilgning totalt per 31.12.2011	Forventet slutt dato	Forventet sluttkostnad	Forventet avvik bevilgning sluttkostnad	Inndekning
Rådhus						
Rehabilitering Skjeberg rådhus	43 219	1 000 000	31.12.2013	1 000 000		
Kommuneområde SØK						
Sparta Amfi - kjøleanlegg	1 549 036	2 000 000	31.12.2013	25 000 000		HP 2012 - 2015
Sarpsborg stadion - kunstgress	20 595 774	21 500 000	Avsluttet	20 595 774	-904 226	Overført til friidrettsanlegg
Sarpsborghallen - oppgradering	48 038 000	53 033 000	Avsluttet	48 038 000	-4 995 000	Overført til brann- oppgradering
Sarpsborg stadion fryseanlegg	2 862 577	3 000 000	Avsluttet	2 862 577	-137 423	
Sarpsborg Stadion - fast dekke	0	5 000 000	Avsluttet	0	-5 000 000	Overført til friidrettsanlegg
Sarpsborg stadion midlertidige tribuner	2 363 224	2 500 000	31.12.2012	2 500 000		
Sarpsborg stadion - nytt tribuneanlegg	447 075	500 000	01.07.2014	30 500 000		HP 2012 - 2015
Folketshus utbedringer teatersene	879 751	5 000 000	31.12.2012	6 000 000		HP 2012 - 2015
Friidrettsanlegg	457 395	9 008 726			5 904 226	Overført fra Sarpsborg stadion. Egen sak
Friluftstiltak Sandvika	923 879	1 000 000	30.06.2012	1 000 000		
Kulås amfi	144 424	6 000 000	01.05.2016	29 000 000		HP 2012 - 2015
Solbergkrysset - rasteplass	0	5 700 000	30.06.2012	5 700 000		
Lekeapparater	1 166 042	1 400 000	Løpende	3 400 000		HP 2012 - 2015
Parkeringsplass Opstadfeltet	237 429	220 000	Avsluttet	237 429	17 429	Bruk av fond
Kulturhus/bibliotek	1 274 328	3 800 000	Uavklart			
Opprusting parker - plasser	893 321	1 100 000	Løpende	5 100 000		HP 2012 - 2015
Kirken tilskudd investeringer	13 771 308	32 950 000	31.12.2014	58 550 000		HP 2012 - 2015
Landskapsplan Torsbekkdalen inkl. mulighetstudie	470 942	650 000	31.12.2012	650 000		
Sanitæranlegg i friområder	5 182 584	1 700 000	31.12.2012	5 182 584		Venter på tippemidler
Internkontroll/kvalitetssystem	500 000	500 000	Avsluttet	500 000		
Prosjekt ny ERP løsning	16 608 149	17 100 000	31.12.2012	17 100 000		
Sandbakken - friplass	7 836 700	8 000 000	Avsluttet	7 836 700	-163 300	
Vannmiljø(plan)	0	1 067 254	31.12.2012	1 067 254		

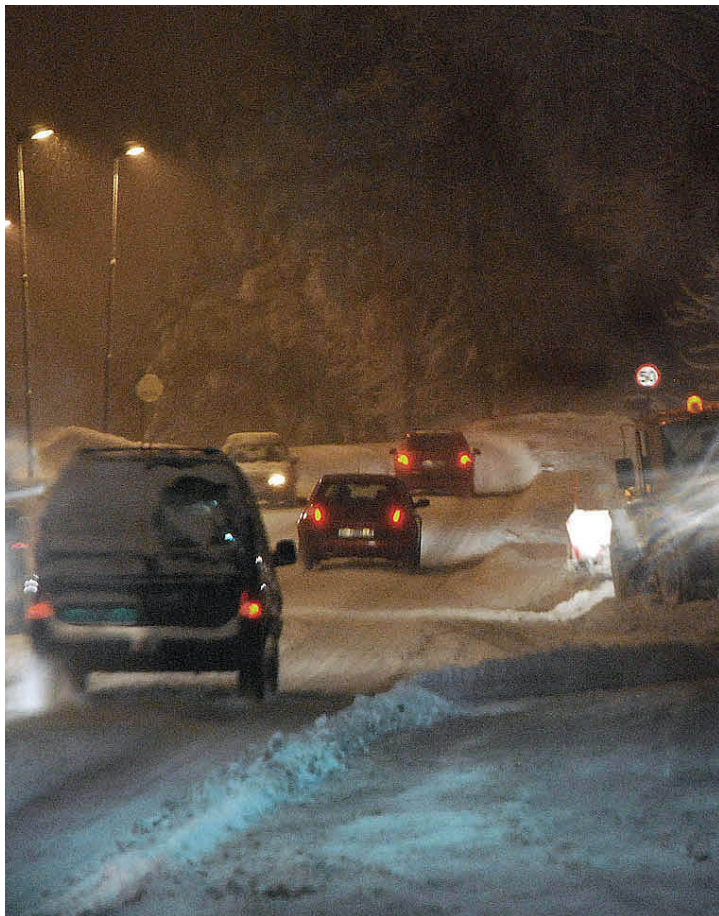
	Regnskap Totalt	Bevilgning totalt per 31.12.2011	Forventet slutt dato	Forventet slutt kostnad	Forventet avvik bevilgning slutt kostnad	Inndekning
Kommuneområde Helse og sosial						
Haugvoll - nytt sykehjem	159 656 928	174 000 000	31.12.2012	174 000 000		Oppgjør konkursbo
Haugvoll opprustning/riving av gammelt bygg	0	1 000 000		6 000 000		
Villa Tindlund psykiatriboliger	20 513 800	27 200 000	31.12.2012	30 000 000		HP 2012 - 2015, oppgjør konkursbo
Myrvollveien - utvidelse	9 264 276	11 100 000	31.12.2012	10 000 000	-1 100 000	
Baterød - utvidelse	7 781 746	11 500 000	Avsluttet	7 781 746	-3 718 254	
Valaskjold sykehjem - og omsorgsboliger	7 600 809	15 000 000	01.07.2014	225 000 000		HP 2012 - 2015
Omsorgsboliger 12 boliger (Kløvningsten)	109 299	10 000 000	01.07.2013	36 000 000		HP 2012 - 2015
Omsorgsboliger 36 boliger	0	0	31.12.2014	84 000 000		HP 2012 - 2015
Nygårdshaugen dagsenter utvidelse	500 000	500 000	Avsluttet	500 000		
Sarpsborg sykehjem oppgradering av kjøkken	5 265 594	6 700 000	31.12.2012	9 600 000		HP 2012 - 2015
PDA (håndholdte terminaler)	1 663 711	1 350 000	31.12.2012	2 550 000		HP 2012 - 2015
Nye moduler Gericca	942 481	2 200 000	31.12.2012	2 200 000		
IKT-fagsystem team omsorg	0	300 000	31.12.2012	300 000		
IKT-fagsystem sosialtjenesten	0	200 000	31.12.2012	200 000		
Korttidshjelpemidler	32 550	400 000	31.12.2012	2 100 000		HP 2012 - 2015
Inventar og utstyr	8 774 079	9 869 067	31.12.2012	20 870 000		HP 2012 - 2015
Pakkemaskin Tingvoll	177 009	177 009	Avsluttet	177 009		Dekkes av tidligere overskudd
Faktureringsystem for kjøkken	0	100 000	Avsluttet	0	-100 000	
Boligsosial handlingsplan	87 800 000	94 500 000	31.12.2014	197 128 000		HP 2012 - 2015
Kommuneområde HR	0					
Fornytelse og oppgradering	3 710 045	9 600 000	31.12.2014	25 800 000		HP 2012 - 2015
Videreutbygging av IKT	6 156 462	11 700 000	31.12.2014	18 000 000		HP 2012 - 2015
Elektroniske tjenester	3 150 177	8 500 000	31.12.2014	13 300 000		HP 2012 - 2015
Oppfølging av IKT-strategi	15 890 044	21 900 000	31.12.2014	36 300 000		HP 2012 - 2015
IKT program fraværsmarkering	47 329	2 500 000	31.12.2014	2 500 000		
Kommuneområde Oppvekst						
Lande skole – oppgradering	1 459 651	1 500 000	Avsluttet	1 459 651	-40 349	
Grålum skole – flerbrukshall	54 632 944	61 000 000	30.06.2012	55 000 000	-6 000 000	Egen sak
Skolekapasitetsplan	48 542 083	50 000 000	30.06.2012	50 000 000		Egen sak

	Regnskap Totalt	Bevilgning totalt per 31.12.2011	Forventet sluttdato	Forventet sluttkostnad	Forventet avvik bevilgning sluttkostnad	Inndekning
Miljørettet helsevern	19 077 593	19 256 000	Avsluttet	19 077 593	-178 407	Egen sak
Skolebruksplan inkl. ventilasjonsanlegg Hannestad og Hornnes skole	386 891 163	387 766 000	30.06.2012	387 766 000		Egen sak
Ny sentrumsskole	9 674 430	30 000 000	31.12.2014	240 000 000		HP 2012 - 2015
Sandbakken skole - utvidelse	1 163 222	20 300 000	01.05.2013	40 300 000		HP 2012 - 2015 + egen sak
Grålum ungdomsskole – tjenesteprojekt	12 057 009	12 174 000	Avsluttet	12 057 009	-116 991	Sak sammen med skolebruksplan
Sandbakken barnehage	214 235	5 000 000	01.08.2013	5 000 000		
IKT-utstyr	8 421 900	13 500 000	31.12.2014	27 500 000		HP 2012 - 2015
Flytting av mottaksbarn	0	1 000 000	31.12.2012	1 000 000		
Fysisk tilrettelegging	175 959	1 100 000	31.12.2012	1 100 000		
Kapasitetstiltak - skole	1 976 217	5 000 000	31.12.2014	26 000 000		HP 2012 - 2015
Forprosjekt nye barnehager	0	1 000 000	Utgår ?	1 000 000		
Kunstgressflate Hafslund	377 190		avsluttet	377 190		Bruk av fond
Ettermiddagshjemmet	89 000	100 000	Avsluttet	89 000	-11 000	
Ballbinge Jelsnes			31.12.2011	-70 298		Avsatt til fond
Kommuneområde Teknisk						
Vann						
Reservevannledning MOVAR	43 239 161	43 239 161	Avsluttet	43 239 161		
Mdm. Arnesensvei - vann del 1	5 185 988	5 950 000	30.06.2012	5 950 000		
Kirkeveien vest for Lundgårdsvei	65 100	1 000 000	31.12.2012	1 000 000		
Skjebergkilen vannledning	27 656 745	27 656 745	30.06.2012	28 000 000		
Brundsbydalen/Jelsnes vannled. elveledning	5 959 829	8 000 000	30.06.2012	8 000 000		
Mdm. Arnesensv., del 2 - vannledning	9 325 586	12 483 000	30.06.2012	12 483 000		
Oppgradering trykkforsterkere vann	664 683	1 000 000	31.12.2012	1 000 000		
Brandstorp vannledning	20 805	20 805	Avsluttet	20 805		
Kampenes - Ise vannledning	350 512	10 000 000	Utsatt	10 000 000		Avventer VVA- plan
Stenholtsvei/Riseveien - vannledning	4 037 423	4 037 423	Avsluttet	4 037 423		
Lysås vannledning	913 429	913 430	Avsluttet	913 429		
Oppgradering høydebasseng	1 626 500	4 000 000	31.12.2012	7 000 000		HP 2012 - 2015
Kommunedelsplan VVA, vann	324 187	500 000	31.12.2013	500 000		
Fjernvarme etappe 1 B + 1C - vannledning	7 019 613	7 019 613	01.06.2012	7 300 000		HP 2012 - 2015
Neptunveien/Stjerneveien - vannledning	1 307 558	1 307 558	Avsluttet	1 307 558		
Sindingsvei - vannledning	45 013	2 250 000	31.12.2012	2 250 000		

	Regnskap Totalt	Bevilgning totalt per 31.12.2011	Forventet slutt dato	Forventet sluttkostnad	Forventet avvik bevilgning sluttkostnad	Inndekning
Elveledning Opsund - Hafslundsøy vannledning	1 774 939	2 500 000	30.06.2012	2 500 000		
Uforutsette tiltak - vann	518 235	1 000 000	Løpende	1 000 000		
Tilbygg Torsbekkdalen	45 121	1 250 000	31.12.2012	1 400 000		HP 2012 - 2015
Edonbakken vannledning	0	3 000 000	30.06.2012	3 000 000		
Nedleggelse av Jelsnes - vannverk	2 976 563	2 976 563	Avsluttet	2 976 563		
Reservevann Borregaard	24 255	24 255	Avsluttet	24 255		
Baterød vannverk	30 494 384	39 000 000	30.06.2012	39 000 000		
Avløp						
Avløpsanlegg Kalnes/Grålum (frem til sykehuset)	2 278 319	6 100 000	31.12.2012	6 100 000		
Mdm. Arnesensvei. avløp del 1	4 892 363	5 884 631	30.06.2012	6 400 000		
Kirkeveien vest for Lundsgårsvai	65 352	1 000 000	31.12.2012	1 000 000		
Skjebergkilen avløp	32 731 210	32 731 210	30.06.2012	33 000 000		
Brunsbødalen - Jelsnes -avløp	7 849 380	8 500 000	30.06.2012	8 500 000		
Mdm. Arnesensvei del 2	10 483 341	10 483 341	30.06.2012	10 700 000		
Overføring Jelsnes - Brunsbødalen avløp, land	4 327 095	4 327 095	Avsluttet	4 327 095		
Oppgradering avløpspumpestasjoner	4 291 215	7 000 000	Løpende	9 000 000		
Ise - Kampenes avløpsled.	406 638	10 000 000	Utsatt	10 000 000		Avventer VVA- plan
Stenholtstvei/Riseveien avløpsled.	3 690 948	3 690 950	Avsluttet	3 690 950		
Bakkeli avløp	1 236 085	1 236 085	Avsluttet	1 236 085		
Komperød avløp	872 005	872 005	Avsluttet	872 005		
Lysås avløp	894 197	894 197	Avsluttet	894 197		
Bergli VA-stasjon	414 471	414 471	Avsluttet	414 471		
Haugeveien(Heia) pumpestasjon	2 261 329	2 261 329	Avsluttet	2 261 329		
Fjernvarme etappe 1B + 1C - avløp	7 707 734	8 000 000	30.06.2012	10 000 000		
Neptunveien- Stjerneveien - avløp	1 441 619	1 441 619	Avsluttet	1 441 619		
Sindingsvei - avløp	45 013	2 250 000	31.12.2012	2 250 000		
Uforutsatte tiltak - avløp	854 208	1 500 000	31.12.2012	1 500 000		
Edonbakken avløpsledning	0	3 000 000	30.06.2012	3 000 000		
Tilbygg Torsbekkdalen, bygg	45 166	1 250 000	31.12.2012	1 400 000		
Oppgradering av Alvim renseanlegg	24 156 270	112 000 000	31.12.2013	112 000 000		
Avfallsbehandling						
Ny adkomstvei - Gatedalen	2 167 494	2 167 494	Avsluttet	2 167 493		
Bygging av ny miljøstasjon	3 249 935	3 249 935	Avsluttet	3 249 935		
Oppgradering sorteringsanlegg	381 546	2 200 000	31.12.2012	2 200 000		
Utstyr i Gatedalen	0	0	Avsluttet	0		
Beholdere for plastsortering	556 684	2 200 000	31.12.2012	2 200 000		
Gatedalen miljø, gassbrønner	0	1 500 000	31.12.2012	3 000 000		HP 2012 - 2015

	Regnskap Totalt	Bevilgning totalt per 31.12.2011	Forventet slutt dato	Forventet sluttkostnad	Forventet avvik bevilgning sluttkostnad	Inndekning
Samferdsel						
Reasfaltering	25 059 403	25 010 095	Løpende	25 010 095		
Trafikksikkerhetsplan 30 km	1 734 035	2 294 167	31.12.2012	2 294 167		
Gang/og sykkelveier	239 880	500 000	31.12.2012	500 000		
Fjernvarmetiltak vei	4 905 387	5 500 000	30.06.2012	5 500 000		
Gangbru jernbane/E6	0	3 500 000	Avsluttet	0	-3 500 000	Dekkes ved tilskudd fra staten
Gangbru Ordfører Karlsen	138 024	1 800 000	31.12.2012	1 800 000		
PDA terminaler	44 037	250 000	Avsluttet	44 037	-205 963	
Rehabilitering av p-plasser/p-automater	0	3 000 000	31.12.2012	3 000 000		
Sarpsborg nye torg inkl. Sannsunsv.(mot torget)	43 471 522	40 536 374	30.06.2012	42 600 000	2 000 000	Egen sak
Gågate oppgradering	548 091	1 000 000	30.06.2012	1 000 000		
Hovedgang- og sykkelvei	0	5 253 043	31.12.2014	25 250 000		HP 2012 - 2015
Høysandveien - gang og sykkelvei	1 830 557	0	31.12.2012			Dekkes ved tilskudd fra staten
Gang og sykkelvei Roald Amundsensvei	245 479	245 479	30.06.2012	300 000		Tilskudd fylke. Belønning
Gang og sykkelvei Hoppeveien	147 034	147 034	31.12.2012	700 000		
Gang og sykkelvei Fossløkkveien	928 190	928 190	30.06.2012	600 000		
Gamle Rolvsøysund bru g/s	426 254	426 254	30.06.2012	200 000		Deles på 3 aktører
Trafikksikkerhetstiltak	91 059	2 721 260	31.12.2014	20 700 000		HP 2012 - 2015
Vestengveien - gang og sykkelvei	646 877	630 000	Avsluttet	646 877	16 877	Dekkes innenfor trafikk-sikkerhetstiltak
Tunevannsveien gang og sykkelvei	1 301 908	1 200 000	Avsluttet	1 301 908	101 908	Dekkes innenfor trafikk-sikkerhetstiltak
Damveien - fortau	44 037	336 000	31.12.2012	336 000		
Skoler - nærområder	204 986	200 000	Avsluttet	204 986	4 986	
Klokkegårdsveien - reguleringsplan	0	100 000	Avsluttet		-100 000	
Madam Arnesens vei - reguleringsplan	0	100 000	Avsluttet		-100 000	
Bussholdeplass - univer. utform.	514 444	514 444	31.12.2012			Tilskudd belønningsord.
Hannestad skole	474 127	474 127	Avsluttet	474 127		
Hafslundsøy skole	741 431	741 431	Avsluttet	741 431		
Varteig skole	584 409	584 409	Avsluttet	584 409		
Hannestad skole	1 765 211	1 765 211	Avsluttet	1 765 211		
Kurland skole	274 059	274 059	Avsluttet	274 059		
Nye Tindlundsvei	244 830	244 830	Avsluttet	244 830		
Fortunaveien	180 229	180 229	Avsluttet	180 229		
Gatelystiltak og dataprogram	8 373 907	13 000 000	31.12.2014	33 500 000		HP 2012 - 2015
Oppgradering gatelystiltak	10 705 984	10 700 000	Avsluttet	10 705 984	5 984	

	Regnskap Totalt	Bevilgning totalt per 31.12.2011	Forventet slutt dato	Forventet sluttkostnad	Forventet avvik bevilgning sluttkostnad	Inndekning
Universell utforming av bysentrum	153 637	1 000 000	31.12.2014	6 700 000		HP 2012 - 2015
Kjøp av biler/maskiner	21 802 732	24 913 071	31.12.2014	89 900 000		HP 2012 - 2015
Brannvesenet						
Redningsverktøy	-5 158	381 197	31.12.2012	381 197		
Byggesak-landbruk og kart						
GPS-datautstyr	146 409	200 000	31.12.2011	1 800 000		HP 2012 - 2015
Teknisk eiendom						
Tomt – Inspiria Science Center	26 006 407	25 000 000	31.12.2012	32 000 000		HP 2012 - 2015
Tilfluktsrom - generelt	1 706 706	1 750 000	Avsluttet	1 706 706	-43 294	
PCB-armatur utskifting	9 505 108	9 500 000	Avsluttet	9 505 108	5 108	
Brannoppgradering	67 209 132	62 250 000	31.12.2012	68 750 000		HP 2012 - 2015
Kjøp av Ravneberget	91 924	4 833 815	01.05.2014	8 833 815		HP 2012 - 2015
Støydemping ballbinger	694 452	632 800	Avsluttet	632 800		
Revebukta camping	1	300 000	31.12.2012	300 000		
Rehabilitering - heis, ventilasjon m.m.	10 142 462	15 900 000	31.12.2014	28 100 000		HP 2012 - 2015
Miljøtiltak - oljetanker	773 030	2 000 000	01.03.2013	2 000 000		
Ventilasjon og inneklime skoler	15 861 535	16 000 000	30.06.2012	16 000 000		
ENØK-tiltak	10 287 973	11 300 000	31.12.2015	33 300 000		HP 2012 - 2015
Riving av diverse bygg	0	1 000 000	31.12.2012	1 000 000		
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	0	17 000 000	31.12.2014	17 000 000		
Universell utforming kom. bygg	578 891	1 000 000	31.12.2014	9 000 000		HP 2012 - 2015
Sikring av bygg	34 944	2 000 000	31.12.2012	2 000 000		
Nytt vaskeri	143394	0	01.03.2013	18 500 000		HP 2012 - 2015

Ettervinteren 2011 var preget av snø, snø og atter snø. Ryddemannskapene hadde en stri tårn med å holde gater, veier og fortau farbare.

I juni besøkte statsminister Jens Stoltenberg Helsehuset Sarpsborg. Kommunens satsing når det gjelder samhandlingsreformen er et forbilde for andre, sa han.

De tragiske hendelsene 22. juli brakte landet i sorg. Også Sarpsborg ble rammet av det som skjedde på Utøya, noe som ble vakkert markert i Skoleparken.

I desember kunne prosjektleder for byjubileet 2016, Therese Evensen, legge fram rapporten fra de ulike arbeidsgruppene på Hafslund hovedgård.